

dwars

studentenblad
Universiteit Antwerpen

Nummer 36 - jaargang 6
December 2006
GRATIS

De woordvoerder
van VUAS

Het generatiepact

Alumnus Maya
Detiège

Dopwerkers

Midden-Oostenspecialist Rudi Vranckx

JANGO JIM: JANGOJIMENEZ.BE

Colofon

dwars is het studentenblad van de Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten.

dwars verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op de UA-campussen Drie Eiken, Groenenborger, Middelheim en Stad.

Oplage: 3.500 exemplaren.

V.U.: Ciska Hoet, Paardenmarkt 91, bus 1 B-2000 Antwerpen.

Hoofdredacteur: *Ciska Hoet.*

Redactiesecretaris: *Delphine De Pauw.*

Eindredactie: *Stijn Cools, Astrid De Wit, Matthias Meersmans (verantwoordelijke), Jonas Vincken.*

Redactie: *Kirsten Cornelissen, Folker Debusscher, Niels Govaerts, Hendrik Jan, Ward Joppen, Mark Kennes, Mehdi Koocheki, Jef Leyssens, Raïssa Mvouyekure, Sabeth Snijders, Jef Van Hoofstat, Evelien Wouters, Ruud Wouters.*

Fotografie: *Rudina Coraj, Jef Leyssens, Jonas Vincken (verantwoordelijke), Evelien Wouters.*

Illustraties: *Dimitri Sakelaropolos.*

Puzzelredactie: *Raf Bocklandt.*

Vormgeving: *Folker Debusscher, Delphine De Pauw, Ciska Hoet, Ward Joppen (verantwoordelijke), Jef Leyssens, Jonas Vincken, Tom Vingerhoets.*

Werkten mee aan dit nummer: *Bart Braem, Lisa Lefever.*

Grootste fan: *Clarissa Beukenoot*

Drukkerij: *Van der Poorten, Kessel-Lo.*

E-mail: dwars@ua.ac.be

Website: www.dwars.ua.ac.be

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt het recht om ingezonden stukken in te korten, of niet te plaatsen.

Redactielokaal en correspondentieadres:
dwars - studentenblad UA
Paardenmarkt 91, kot 1
B-2000 Antwerpen

Terwijl u zich klaarmaakt voor een nieuwe examenrace richting de diplomakassa, brengt dwars weer een nieuwe lading artikels. Zo gingen we bij de machtigste UA-student polsen of de overkoepelede studentenvereniging zich nog met andere zaken inlaat dan plakpalen, feestgelegenheden en semestervakanties. Aan u om te oordelen of de student naar behoren wordt vertegenwoordigd.

Vergrijsde haren

Verderop in dit nummer een interview met socioloog Erik Henderickx. De discussie rond de vergrijzing wordt te pas en te onpas in alle media gevoerd en dit blad kon niet achterblijven. Als de babyboomers stoppen met werken, zitten we met een probleem: de staat heeft niet genoeg inkomsten om al die pensioenen te betalen, laat staan om de ziektekosten van de oudjes op te hoesten. De enige mogelijke oplossing zou dan zijn dat we met zijn allen langer blijven werken en dus langer belastingen betalen. Althans, zo luidt het doemscenario.

Eigenlijk zou ik uitzinnig van vreugde moeten zijn omdat er eindelijk nog eens langetermijnvisies aan bod komen in onze haastige media. Jammer genoeg is het niveau waarop deze discussie gevoerd wordt bedroevend laag en kan ik dus niet veel enthousiasme opbrengen. Napraterij en plat populisme te over: 'veel geblaas en weinig wol' lijkt me een passend adagium.

Niet alleen worden hele generaties over

dezelfde kam geschoren (mijn hardwerkende ouders worden afgedaan als genotszuchtige profiteurs, om van de term 'babylosers' niet te spreken), het is in de hele discussie blijkbaar ook niet meer nodig om de gebruikte argumenten nog enigszins te funderen.

De Studiecommissie voor Vergrijzing berekende dat heel de problematiek een stijging van het overheidsbudget voor sociale zekerheid met 3,4 procent van het BBP over een periode van twintig jaar (2010-2030) zou teweeg brengen. De meerkost waar die bejaarden voor zullen zorgen valt al bij al dus nog mee en bovendien komt er na de kostenpiek uiteraard ook weer een daling. Als we de slappe redeneringen volgen, kunnen we ook stellen dat mensen die langer moeten werken sneller ziek worden en bijgevolg ook duurder zijn. Verder lijkt men uit het oog te verliezen dat de staat niet enkel inkomsten via onze personenbelastingen vergaart. Ook de bedrijven zijn normaal gezien verplicht een stevige duit in het zakje te doen. En daar knelt het schoentje natuurlijk: want moesten die loonlasten niet dringend naar beneden?

Het is een recht om na een lange loopbaan met pensioen te gaan en mensen die hun bijdrage geleverd hebben aan de staat moeten hier ook een beroep op kunnen doen. Als een vijftenzestigplusser zijn ervaring en wijsheid nog wil inzetten op de arbeidsmarkt, moet dat uiteraard kunnen. Maar als men echt bang is de vergrijzing niet meer te kunnen betalen, dan lijkt het me een stuk logischer om iets aan de grote werkloosheid te doen.

Ciska Hoet, hoofdredacteur

Cartoon	2	
Colofon	2	
Editoriaal	3	Vergrijsde haren
Inhoud	3	
Uw stem spreekt	4	VUAS-woordvoerder Koen Peeters
Post	7	Erasmuscolumn
UAlumni	8	Maya Detiège
Cultuur Lokaal	10	Allochtonen aan de top
Hoger, lager	11	Ranglijst voor Europese universiteiten
Moorden voor het volk	12	Stop the killings in the Philippines
Generatiegepact	13	Interview met socioloog Erik Henderickx
Dopwerkers	16	Centerfold: werkloosheid in de haven
SMS	20	Op de kleintjes letten
Xenofobie	20	Column
Cultuurtips	21	Als met kerstmis de muggen zwermen
Lezersbrief	22	De UA-catering
Samen tegen Racisme	22	Intercultureel adoptieproject

dwars 36

Inhoud

Literair	24	Kasper
An Inconvenient Truth	25	A la recherche du temps perdu
Geesten van het avondland	26	Interview met Rudi Vranckx
Gekunsteld	29	Tom Waits en Egon Schiele
Puzzel	30	Win cultuurcheques
Eigen gelijk eerst	31	Interimarbeid
Met dank aan...	32	De onderwijsadministratie

Foto voorpagina: Jonas Vincken

Uw stem spreekt

Unifac-voorzitter en VUAS-woordvoerder Koen Peeters

Koen Peeters (2de lic. TEW) omvat ons allen. Niet alleen is hij de voorzitter van Unifac (dat alle studentenclubs op de stadscampus overkoepelt), hij is ook de woordvoerder van VUAS - de Verenigde UA Studenten - die spreekt voor dé student van Antwerpen. Als andere spreekbuis der studenten zag dwars zich verplicht hem eens het vuur aan de schenen te leggen. Wat drijft een man die spreekt met de stem van zovelen?

Tekst: Folker Debusscher en Mehdi Koocheki, foto's: Rudina Coraj

KOEN PEETERS Ik heb Unifac leren kennen dankzij aulaspreeches. Het sprak mij meer aan dan andere studentenclubs, die meestal enkel TD's en cantussen organiseren. Hier leer je toch nog iets nuttigs voor jezelf. Andere studentenclubs hebben soms ook verrijkende activiteiten, maar bij Unifac speelt studentenvertegenwoordiging een veel grotere rol. Je krijgt er ook meer kansen, denk ik.

Op de site is er sprake van de drie pijlers van Unifac.

PEETERS Onze werking is inderdaad gebaseerd op drie pijlers: informatie,

coördinatie en organisatie. Dat organiseren omvat voornamelijk onze eigen activiteiten, zoals onlangs de Nacht van de Film en de Unifac-TD's. Onze tweede pijler is de coördinatie van de studentenclubs. Zo richten we bijvoorbeeld een kringraad in, waarin we met de praesidia van de verschillende clubs al onze activiteiten op elkaar afstemmen of zelfs samen organiseren, zoals Students on Stage of de Kringraadcantus die binnenkort plaatsvindt. Met informeren bedoelen we het doorspelen van alle informatie die we binnenkrijgen van de dienst Veiligheid en het departement Studentgerichte Diensten.

Dit gebeurt voornamelijk via het Unifac-postje, maar soms ook via aulaspeeches.

Waarvoor staat Unifac eigenlijk?

PEETERS Universitaire Faculteiten Stads-campus.

Is het ook mogelijk om gewoon lid te worden van Unifac?

PEETERS Wel, in principe is iedereen die op de Stadscampus zit lid van Unifac. Voor het praesidium zijn er echter individuele sollicitaties, die vooral naar de ambities van de kandidaat moeten peilen. Gratis binnen willen op TD's is bijvoorbeeld een foute ambitie.

In welke raden kan Unifac zijn stem laten gelden?

PEETERS Unifac kan dat eigenlijk niet, maar VUAS - waarvan ik woordvoerder ben - zit in de Sociale Raad, het Studentenoverleg met de Stad en het Algemeen Studentenoverleg met de rector. In de Sociale Raad worden zaken besproken zoals de verbouwwerken aan de resto en de subsidieregelingen van de clubs. Het Studentenoverleg regelt alle kwesties met de Stad of de rector.

Wat voor kwesties zijn dat dan?

PEETERS Het Studentenoverleg met de Stad gebeurt met alle koepels - zowel die van de universiteit en als die van de hogescholen - over de dingen die de Stad beter zou kunnen doen. Als je binnen de universiteit blijft, heb je nog steeds die beperkte reikwijdte. Er zijn nu eenmaal zaken waar de Stad over beslist. De plakzuilen zijn onze grootste verwezenlijking op dat vlak, maar ook feestzalen staan hoog op de agenda, zeker omdat er tegenwoordig veel sluiten: zaal Jacob, onder andere. De studentenclubs zitten daar heel erg mee

verveeld. Verder organiseren we ook samen activiteiten zoals StuDay of Kult op Kot. Bij dat laatste stellen verschillende mensen hun kot open en dan worden er daar bijvoorbeeld kortfilms gedraaid, of wordt er gekookt. Dat zijn allemaal kleine dingen, maar het is wel fijn voor de studenten om wat cultuur op te snuiven. Nu proberen we echter in de eerste plaats het engagement voor het Studentenoverleg aan te wakkeren, want vorig jaar kwamen veel mensen niet meer opdagen. Eigenlijk was het engagement van de hogescholen gewoon vrij laag. Dit jaar proberen we dat terug op te krikken.

Met de rector en de vertegenwoordigers van studentenclubs en -raden zitten we

“Gratis binnen willen op TD's is een foute ambitie om bij ons praesidium te komen.”

twee keer per jaar samen. Daar worden de zaken aangehaald die in de studentenraden werden besproken: wat er dus bij de student leeft. De semestervakantie van 2007-2008 zal bijvoorbeeld volgende keer besproken worden. Die valt dan samen met de krokusvakantie, waardoor de traditionele skireizen van de studentenclubs duurder worden. Sommigen zouden daarom de semestervakantie willen verplaatsen, maar anderen vinden het juist beter nu ze met familie of vrienden uit de hogeschool op vakantie zouden kunnen gaan. Uiteindelijk werd er een enquête georganiseerd: vijftig procent wou splitsen, dertig procent helemaal niet.

En wat is uw standpunt?

PEETERS Mijn standpunt - tevens het

VUAS-standpunt - is dat er rekening moet worden gehouden met die dertig procent: die mensen worden al elk jaar benadeeld, het zou wat egoïstisch zijn om hen nu niets te gunnen. En vijftig procent is ook geen... *Allé ja*, het is net een absolute meerderheid, maar het is nu ook geen getal waarvan je zegt: “daar gaan we actie voor ondernemen”.

De studiedruk is ook iets dat geregeld op het programma staat. Of die al dan niet te groot is, hangt natuurlijk van de faculteit af. In TEW valt dat allemaal heel goed mee, vind ik. Ik heb daarentegen ook al gehoord van online-lessen in de Faculteit Geneeskunde, waar studenten tussen bepaalde uren online moeten zijn

om te discussiëren, bovenop hun gewone curriculum. Ik geloof dus wel dat er in bepaalde faculteiten een te hoge studiedruk is en ik wil studenten voor wie het te gortig wordt graag vertegenwoordigen, maar het is natuurlijk moeilijk om erover mee te spreken als je het zelf niet ervaart.

Democratisch verdedigd

Hoe is VUAS precies georganiseerd?

PEETERS VUAS is een samenwerking tussen de studentenkoepels Unifac en ASK-Stuwer. Naar de buitenwereld toe zijn wij de vertegenwoordigers van de student van de Universiteit Antwerpen. De zes functies (woordvoerder, financieel beheerder en secretaris, en hun plaatsver-

vangers) worden ingevuld door praesidiumleden van de studentenkoepels. In de eerste plaats zijn we echter een aanspreekpunt. De subsidies voor de clubs worden bijvoorbeeld binnen VUAS gesplitst, waarna elke koepel het geld onder haar studentenclubs verdeelt.

Is dat wel democratisch te verdedigen, wanneer in de koepels enkel de voorzitters verkozen worden, vaak zonder tegenkandidaat?

PEETERS De meest competente persoon wordt naar voren geschoven, net als bij politieke partijen. Dat enkel de voorzitter verkozen wordt, is gewoon uit praktische overwegingen. Het is belangrijk de continuïteit te behouden: als je jaarlijks nieuwe mensen verkiest die elkaar niet kennen, dan ga je die coherentie verliezen. De

mensen die in Unifac zitten zijn ook studentenvertegenwoordigers. De voorzitter mag dan de enige zijn die verkozen is, voor de andere mensen worden wel serieuze sollicitaties gehouden.

Is het mandaat dat jullie van de student gekregen hebben dan wel sterk genoeg?

PEETERS Persoonlijk zie ik daar geen problemen in. In VUAS zitten de verkozen voorzitters (van Unifac en ASK-Stuwer) en de overige vier zijn door die twee verkozenen zorgvuldig geselecteerd.

Kan ik mij, als onafhankelijke student, kandidaat stellen voor het voorzitterschap?

PEETERS Nee, je moet eerst minstens één

jaar bij Unifac geweest zijn. Als dan blijkt dat je de sterkste kandidaat bent, dan kan je verkozen worden.

Wat als een kandidaat in de verkiezingen ten onder gaat en meer nee- dan ja-stemmen krijgt?

PEETERS Daar ben ik niet heel zeker van. Het is bij mijn weten nog nooit voorgekomen. Als er binnen Unifac echter geen kandidaten zijn, worden de verkiezingen opengetrokken en mag iedereen zich kandidaat stellen. Waarschijnlijk zal er echter een tweede kandidaat vanuit Unifac naar voren worden geschoven als er op een bepaalde kandidaat massaal 'nee' gestemd wordt, zodat de persoon aan het roer toch al dat jaartje ervaring heeft.

VUWat?

VUAS (Verenigde UA Studenten) omvat de twee studenten-koepels van onze universiteit: Unifac (voor de Stadscampus) en ASK-Stuwer (voor de buitencampussen). Samen met de studentenraad is VUAS de belangrijkste spreekbuis voor de Antwerpse universiteitsstudent naar de buitenwereld (academische overheid, pers, stadsbestuur...) toe. De belangrijkste taak van VUAS is het toekennen van de universitaire subsidies aan de studentenclubs.

VUAS heeft ook vertegenwoordigende functies en zetelt in:

- De Sociale Raad van de universiteit, waar alles besproken

wordt wat het leven op en rond de campus aangaat.

- Het Algemeen Studentenoverleg, waar studenten hun eisen en grieven rechtstreeks aan de rector kunnen voorleggen.

- Het Studentenoverleg, een overlegorgaan met de Stad Antwerpen waarin studenten hun stem kunnen laten horen.

- De koepels zijn ook verantwoordelijk voor de organisatie van de verkiezingen voor de studentenvertegenwoordigers van de studentenraad, de onderwijscommissies en de faculteitsraden. In principe staan deze organen los van VUAS, wat niet wil zeggen dat er in deze raden geen VUAS-leden zetelen.

Unifac organiseert zowel de verkiezingen van de studentenraad als die van de faculteitsraad. Is het ethisch om dit door Unifac te laten doen, terwijl veel van de kandidaten ook bij Unifac zitten?

PEETERS Ik vrees dat dat komt doordat er te weinig engagement is bij de gemiddelde student. De meeste mensen die geëngageerd zijn in die vertegenwoordiging zitten ook al in Unifac, maar die mensen zullen helemaal niet voorgetrokken worden: ze worden gewoon op de lijst gezet en de stemmen worden eerlijk geteld.

Hoe denk je dat het komt dat het engagement zo laag is?

PEETERS Ik denk ergens dat het hier de mentaliteit is maar eigenlijk weet ik het niet. In Gent is er een veel sterkere mentaliteit van studentenvertegenwoordiging. In Antwerpen lijkt het wel alsof de studenten ofwel een feest- ofwel een echte studiementaliteit hebben.

Probeert Unifac dat engagement aan te wakkeren?

PEETERS Voor de verkiezingen worden er boekjes van VUAS rondgedeeld, er gebeuren aulaspeeches en de nodige informatie komt in het Unifac-postje en de UA Snelkrant. In principe zou iedereen wel op de hoogte moeten zijn. Als ik mensen ken die geïnteresseerd zijn, probeer ik hen te motiveren om het te doen, want er is op dit moment simpelweg heel weinig engagement. Drie jaar geleden zijn de verkiezingen zelfs naar het tweede semester verplaatst om die opvulling enigszins te garanderen. Het is jammer dat dat nog altijd zo weinig resultaat boekt. Ik wil er wel over denken om de termijn waarin men zich kandidaat kan stellen te verlen-

gen, want ik heb net gezien dat dat blijkbaar maar één week is. Het moet mogelijk zijn om daar twee of drie weken van te maken, zodat het zeker bekend is. Maar of we er nóg meer aan kunnen doen op dit moment... Ik weet het niet. Ik denk echt dat het vooral van de motivatie en ambitie van de individuele studenten moet komen.

Enkele jaren geleden heeft LOKO (de Leuvense koepel) beslist om geen politieke standpunten meer in te nemen: bij mijn weten de laatste koepel om dat te doen. Unifac doet het ook niet. Vind jij dat een koepel politieke standpunten moet innemen?

PEETERS Nee, dat is een aparte wereld. Clubs zijn per definitie apolitek, dus waarom zou een koepel aan politiek doen? Bovendien is er dan altijd het gevaar om naar een of andere politieke strekking te neigen. Dat kan ook niet de bedoeling zijn als je een divers aantal studenten met verschillende politieke ambities of standpunten vertegenwoordigt. Ik ben er voor alle studenten, niet enkel het deel dat mijn politieke mening deelt. Ik heb zelf ook geen politieke ambities.

Er gaan nog een aantal roddels rond over Unifac. Klopt het dat de Unifac-voorzitter een kot krijgt van de universiteit?

PEETERS Nee, nee. Wij zitten met z'n vieren boven de Unifac-kantoren op kot, maar we moeten wel huur betalen en de boel onderhouden.

En hoeveel truien krijgt een lid?

PEETERS Iedereen krijgt er één, maar je kan op eigen kosten een trui bijbestellen als je denkt: *ons ma kan int weekend mijnen trui ni gewasse krije.* ■

POST

Mon Espagnole,

Graag laat ik deze brief wit voor zich uitstaren. Welke ervaring je ook navertelt, ze vervalt gauw in een Erasmus-cliché dat onderdoet voor de warme werkelijkheid. Dat holle vooroordeel van het studieloos semester in het buitenland mocht wél opgaan. Sfeerstillende haakjes onthullen echter dat (ik dit schrijf tijdens een leerpauze en met een deun “*Non non rien n’a changé*” in de keel). Misschien hebben die kilometers zuidwaarts inderdaad niet veel veranderd. Net als in België zegt men hier “*salut*” en “*ça va*.” en de Fransen hebben ook een radiozender Nostalgie. Maar, ik kan anoniem mezelf zijn en word daar gek genoeg een beetje anders van. Dat mezelf verdronk eerst in de honderden Erasmus-feestjes en de 101 bijbehorende vragen over nationaliteit, blond-zijn en relatiestaat. Na die woelige weken krijgen de dagen stilaan een veilige, vaste rand. Een vriendenclan is gevormd, alsook een toptien van café’s en tradities. Zo spreken we telkens af aan “*la cathédrale, 21h*” om daarna volgens onze slogan “*on verra ce qu’on fera*” door steeg en kroeg te dwalen. Meestal strandt zo’n tocht bij een Italiaan wiens nationale trots - espresso - ons die sprankel kracht geeft om naar huis te sjokken. Oh Lisa, wat houd ik ervan het woord “houden” als een zoen vast te kleven aan Strasbourg. Mijn kleine stad die zo groots doet dromen. “Houd” me nog even vast, toe. Gun me de tijd om pastaslierten Italiaans elegant over die vork te zwieren, mijn wankele Frans een schouder te geven en ieder duidelijk te maken dat in België nog ander gespuis rondloopt dan pedofielen en racisten. Wij bijvoorbeeld, binnenkort. Wat zullen we voelen als die eerste friet onze tong betast? Wanen we ons dan plots weer een *jufra*? Zeg me, Lisa. Slik je een zeemzoete herinnering even snel in als een zoute friet?

Zoen

Kirsten

Liefste jufra in weldra wederwording,

Er bestaat geen twijfel over. Deze ervaring wordt géén snelle hap. Erasmus blijft ons lief! Ook al volgden de kennismakingsperiode en de dolle verliefheidsfase elkaar in sneltempo op, de liefde zal van lange duur zijn. Dat vertellen mijn foto-, dag- en andere boeken me nu al. Maar ie oo aa. Voor ik bij Mijnheer Heimwee aankloppen ga, met m’n trekzak vol herinneringen, verzamel ik nog twee maandjes lustig blinkende belevenissen. Je portefeuille kwijtspelen op een brave zondagavond, na cappuccino en gebak op verplaatsing. Met je Japanse kotgenoot (*Tooschi! Ayudame porfa!*) in allerijl naar het politiebureau rennen om de hoek. Dacht je, want een lollig A4-tje vertelt ons dat de begeerde plek zich sinds een week aan het andere eind van de stad bevindt. Zo doen we toch nog aan sport, lachen we eerst, daarna hijgen we het voor ons uit. En als het in een latere fase van onze marathon ook nog eens begint te druppelen, durven we de gedachte dat God zijn welverdiende gieter bovenhaalt niet in ons hoofd laten rondtollen. Je moest maar eens aan het studeren slaan en al dat uithuizig wezen laten voor wat het is! Maar na een mopje met de droge politie-inspecteur (“Woonplaats?” - “Planeet Pluto”) krullen onze mondhoeken weer blij omhoog. Kirsten, ik wou dat er zoiets bestond als reizen zonder terugkeren. Ik zou meteen een lidkaart aanschaffen en kilometers als hartslagen opslokken. Het lijkt wel of verticale afstanden voor mij horizontaal gelden. Hoe verder van huis, hoe wilder ik vleugel. Droom. Maar om harde klappen te vermijden, moeten we misschien toch al aan landen denken. Dat beseften we op kot ook, toen we na de laatste scène van *L’Auberge Espagnol* wat bleekjes voor ons uitstaarden. Wil je binnen twee maanden samen met mij landen? We doen het in het dichtstbijzijnde frietkot. Met stoofvleessaus, mayonaise én vorkje. Anders wordt het een prakje. Laten we onszelf bij elke hap beloven deze momenten te koesteren, ook al vervagen herinneringen met graagte. Laten we ook meteen een route uitstippelen om die typisch Belgische kantjes te herontdekken. Mis jij Sinterklaas ook zo?

Ik laat je. Ga met Erasmus naar de film! *Besito*.

lisa^x

Twintig jaar geleden koos Maya Detiège ervoor om aan de Universiteit Antwerpen Farmacie te studeren. Dit om zo ver mogelijk verwijderd te zijn van alles wat ook maar enigszins naar politiek rook. Vandaag is Detiège sp.a- volksvertegenwoordiger in het federaal parlement en voordien zetelde ze ook al in de Antwerpse provincieraad en districtsraad. Opmerkelijk voor iemand die absoluut niets van politiek wilde weten.

MAYA DETIEGE Als er één ding is wat ik niet wilde, was het dezelfde weg bewandelen als mijn moeder en mijn grootouders (niet alleen Detièges moeder, Leona, maar ook haar grootvader Frans is Antwerps burgemeester geweest, ndr.). Ik wist dat de socialistische partij me vroeg of laat voor de politiek zou proberen te strikken omwille van mijn achternaam, maar

Maya Detiège

dat wilde ik koste wat het kost vermijden, hoewel het ook toen al kriebelde. Uit de waaier aan universitaire opleidingen heb ik uiteindelijk net die richting gekozen waarvan ik dacht dat ze het minst met politiek te maken had: Farmacie.

Nochtans had ik me eerst ingeschreven voor Geneeskunde, overtuigd door mijn moeder: "Als je echt niet in de politiek

wilt, Maya, doe dan maar Geneeskunde." Maar op het laatste nippertje heb ik me nog bedacht: Farmacie lag me meer.

Van waar die voorkeur?

DETIEGE Mijn grootvader is lange tijd ziek geweest. Het maakte een diepe indruk op mij dat al die pilletjes met verschillende kleuren hem konden genezen. Mijn interesse voor scheikunde was gewekt en toen ik een paar cursussen Farmacie van een vriendin inkeek, wist ik dat ik juist zat.

Na je studies ben je apotheker geworden.

dat sprak me meteen aan.

Toch ben je in de politiek beland. Het bloed kruipt waar het niet gaan kan?

DETIEGE Ik was er inderdaad in meegezogen voor ik het wist. Toen de Jongsocialisten – het huidige Animo – me voor het eerst aanspraken, was ik ontzettend sceptisch: zo'n bende jongeren die even de wereld willen verbeteren, o nee... Het was dus met de nodige voorzichtigheid dat ik mee in de boot stapte, maar al snel besepte ik dat ik het eigenlijk heel fijn vond om met een groep gemotiveerde mensen

Ik heb nog overwogen om in het onderzoek te gaan, maar een prof heeft me op andere ideeën gebracht. Hij vond mij veel te sociaal om tussen een hoop proefbuizen in een laboratorium te gaan zitten. Ik heb dan proefstage gelopen in een apotheek en

samen te werken rond een ideologie. Ik herinner me nog goed dat we op een van mijn eerste vergaderingen discussieerden over de vierdagenweek. Wij waren aan het rekenen geslagen en stelden vast dat als je de hele wereld aan het werk wilde

zetten, de tweedagenweek ingevoerd zou moeten worden! We hebben ons toen nog afgevraagd of we dat al dan niet zouden promoten, maar onze plannen bleken niet bepaald realistisch, dat zagen wij ook wel in. Hoe dan ook, ik genoot ervan met zulke dingen bezig te kunnen zijn.

Toch heb ik de apothekerswereld niet meteen de rug toegekeerd. De definitieve stap heb ik pas een drietal jaar geleden gezet, toen ik naar het federaal parlement getrokken ben. Maar: om de veertien dagen werk ik nog altijd in een apotheek om het contact met de "echte wereld" te onderhouden.

Waarom heb je ervoor gekozen om in Antwerpen te studeren?

DETIEGE Dan kreeg ik een auto! Eigenlijk heb ik het heel slim gespeeld. Ik mocht kiezen: ik ging óf op kot óf ik kreeg een auto. Ik koos voor het laatste. Maar op het RUCA had ik na een enkele maanden al een lief dat wél op kot zat.

dentenclub van Farmacie, ben ik sportpreses geweest en ik heb ook op het punt gestaan om preses te worden van Campinaria, de studentenclub voor home- en kotstudenten. Ik zou de eerste vrouwelijke preses geweest zijn, maar ik heb uiteindelijk beslist om het niet te doen uit vrees dat ik het niet zou kunnen combineren met mijn studie. Nadien heb ik wel spijt gehad van die beslissing: ik had allicht een evenwicht kunnen vinden. Nu goed, ik heb er wel van kunnen genieten om achter de schermen mee lawaai te maken!

Bleef er dan nog tijd over om te studeren?

DETIEGE Een heel ijverige student was ik niet. Ik probeerde overal de essentie uit te destilleren. Wat heb je er immers aan om alles tot in de details te blokken als je nadien toch de helft vergeet? De mensen die grote onderscheiding haalden, zaten vaak helemaal ondergedompeld in hun eigen wereld en dat was niets voor mij.

In dat opzicht vond ik het RUCA veel toffer dan de UIA. Op het RUCA kwamen we in contact met allerlei mensen uit verschillende studierichtingen en ik moet zeggen dat het goed deed om af en toe over iets anders te kunnen praten dan de volgende practicumproef. De UIA was toen veel minder gemengd: enkel de studenten Rechten hadden les in hetzelfde gebouw als wij, maar ons contact bleef beperkt.

Van Farmacie wordt wel eens gezegd dat het een poppemiekerichting is.

DETIEGE Ik herinner me inderdaad dat ik me er in het begin - als halve jongen - totaal niet op mijn plaats voelde. Op de eerste dag van het academiejaar moest iedereen verzamelen bij een bord waarop zijn of haar studierichting geschreven stond en bij 'Farmacie' stonden verdacht veel opgetutte meisjes.

andere richting kiezen, denk ik. Maar uiteindelijk is het bijzaak wát je precies studeert. Hoe kan je nu op je achttien beslissen waar je de rest van je leven mee bezig zal zijn? Bovendien geloof ik dat er maar weinig mensen in staat zijn om langer dan tien jaar hetzelfde te doen. Ik vond het akelig dat men mij in de apo-

Van pilletjeskoningin tot politica

Gevolg: ik had én een kot én een auto. Eigenlijk woonde ik op de duur enkel nog in theorie thuis, maar dat hoort ook bij het studentenleven, vind ik.

Hield je er een zwaar studentenleven op na?

DETIEGE Behoorlijk, ja! Ik was lid van twee studentenclubs: bij UFKA, de stu-

Zijn er dingen die je graag anders gezien had aan je opleiding Farmacie?

DETIEGE De richting is uitsluitend op wetenschappen toegespitst en dat vind ik eigenlijk te eenzijdig. Mijn partner heeft Germaanse gestudeerd en ik merk dat zijn culturele achtergrond veel breder is dan de mijne.

Maar uiteindelijk viel het wel mee, hoor. Zonder me te hoeven aanpassen, heb ik er een hoop fijne mensen ontmoet.

Zou je nu, 20 jaar na datum, opnieuw voor Farmacie kiezen?

DETIEGE Ik ben over het algemeen zeker tevreden over mijn opleiding: ik zou geen

theek soms aansprak als 'den apotheker'. Neen, ik ben niet wat ik gestudeerd heb, ik ben Maya. ■

*Tekst: Astrid De Wit
Foto's: Jef Leysens*

Als je Mohammed heet, zit je met een serieuze handicap op de arbeidsmarkt, zoveel is zeker. Om dit euvel te verhelpen tracht men niet alleen discriminerende werkgevers op de vingers te tikken. In de hoop de kansen op een degelijke job te vergroten, wordt de nadruk vooral gelegd op vorming en taalverwerving: taalcursussen, 'aanpassingslessen' en ook hoofddoekafdradende politici in overvloed.

ANTENA for president

*Tekst: Ciska Hoet
Foto: Jonas Vincken*

jonge allochtonen aan de top

Onze autochtone medemens durft echter wel eens te vergeten dat 'allochtoon' niet steevast gelijkgeschakeld kan worden met het in de media zo populaire stereotype 'laaggeschoolde krullenbol die geen Nederlands spreekt'. Sterker nog, er zijn meer dan genoeg gediplomeerde Nederlandstalige jonge mensen in Vlaanderen die toch een andere nationaliteit hebben dan de Belgische. Deze groep is evenwel nagenoeg onzichtbaar en bovendien ondervertegenwoordigd in de hogere regionen van onze arbeidsmarkt.

Dat geldt ook voor de culturele sector en Cultuur Lokaal wilde hier iets aan doen. Dit Steunpunt voor Lokaal Cultuurbeleid (vzw) stelde samen met o.a. minister Anciaux vast dat de raden van bestuur van culturele instellingen bevolkt worden door grijze blanke mannen en vond het tijd voor verandering. Prompt werd naar Nederlands voorbeeld ANTENA opgericht. Het project wil voor meer diversiteit zorgen in de culturele sector door zich

te richten op alle jonge hoogopgeleiden die deel uitmaken van twee culturen. Wij zochten projectcoördinator Florinela Petcu en deelneemster Carolina Ojeda op voor meer informatie.

De twee schrandere dames leggen ons uit dat het programma bestaat uit twee luiken waarbij er wordt samengewerkt met verschillende centrumsteden en hun culturele instellingen. In een eerste theoretisch gedeelte wordt er inzicht vergaard in ons artistieke landschap en wordt het hoe en wat van het bestuur van cultuurhuizen uit de doeken gedaan. Vervolgens gaan de deelnemers in een praktisch luik zelf aan de slag en fungeren ze als bestuursleden. Carolina: "Het is een verrijkende ervaring, en dat voor beide partijen. We leggen heel andere accenten, hebben andere ideeën over hoe je allochtonen warm kan maken voor cultuur en zijn niet zo vastgeroest als de mensen die normaal gezien deel uitmaken van dergelijke raden."

Het project kent een bescheiden succes - binnenkort worden er weer wat trajecten opgestart - en Florinela Petcu vertelt dan ook niet zonder trots hoe ze voor verjonging, vervrouwelijking en diversiteit zorgen. Ze hadden aanvankelijk af te rekenen met scepticisme vanuit de sector en kregen flink wat tegenwind vanuit rechtse hoek. Florinela Petcu gaat nuchter in tegen het verwijt positieve discriminatie in de hand te werken: "Die raden moeten een spiegel zijn van de bevolking en daar zorgen wij mee voor, dat is niet meer dan eerlijk. Het is ook belangrijk dat we komaf maken met de stereotypen. Onze deelnemers zijn intelligente, ambitieuze en getalenteerde mensen en het wordt tijd dat ze ook een stem krijgen." De vraag is natuurlijk of de deelnemers nog wel die aandacht en inspanningen nodig hebben. Zullen dergelijke mensen hun weg niet vanzelf maken? "De realiteit bewijst het tegendeel. Ze verdienen dat extra zetje,

anders duurt het veel te lang eer ze echt aan bod komen in onze - door diversiteit gekenmerkte - maatschappij", aldus Petcu.

ANTENA is een project van Cultuur Lokaal, gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap en het Federaal Impulsfonds voor het Migrantenbeleid en met medewerking van de stadsbesturen van Antwerpen, Mechelen, Turnhout, Hasselt, Leuven, Gent, Oostende, Roeselare, Genk en de Vlaamse Gemeenschapscommissie Brussel. ■

.....
Ben jij opgegroeid in twee culturen en beantwoord je aan het juiste profiel? Binnenkort start ANTENA weer met een - overigens kosteloze - opleiding. Meld je aan voor de selectiegesprekken bij florinela.petcu@cultuurlokaal.be (02/551.18.50).

Lijstjes. Ze maken ons zo zot, meneer. De 'boekskes' staan er vol van. Wie wil er nu niet weten wie er het best, mooist, tofst, slimst of rijkst op aarde is? Ook de academische wereld ontsnapt niet aan de schikwoede. Momenteel bestaan er twee toonaangevende ranglijsten voor hoger onderwijsinstellingen: de Shanghai Ranking en de Times Higher Education Supplement (THE). In de Europese Unie wil men echter een eigen alternatieve lijst naar voor schuiven.

Europese universiteiten maken over het algemeen geen al te beste beurt in deze rankings. Op zich is dat echter niets waar u uw slaap voor moet laten. De voornoemde rankings meten slechts een beperkt aantal aspecten van een instelling en de daarbij gehanteerde criteria zijn ook niet vrij van kritiek. Zo meet Shanghai het aantal publicaties in *Nature* en

Science, wat uiteraard niet zo leuk is voor instellingen die vooral sterk werk verrichten in de humane wetenschappen. Ook het aantal Nobelprijswinnaars onder de alumni wordt in rekening gebracht: ideaal om te weten waar u twintig jaar geleden had moeten studeren om bij één van deze mensen in de klas te zitten. Tot nader order blijven visitatierapporten de beste indicatoren voor de kwaliteit van een opleiding en hoeven wij ons dus geen zorgen te maken.

Europees Commissaris voor opleidingen Jan Figel gaat echter niet akkoord en wil onze instellingen aan de top van dit soort lijstjes zien verschijnen. Ook Vlaams minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke volgt de hitlijsten en is niet tevreden over de Vlaamse prestaties. Aangezien onze instellingen niet hoog genoeg eindigen in de Shanghai- en THE-lijstjes, maken we maar meteen onze eigen ranglijst, gebaseerd op die van het

Duitse Centrum für Hochschulentwicklung (CHE). Op 7 november vond hierover op het kabinet een eerste vergadering plaats met de belangrijkste onderwijsactoren.

Het moet gezegd: de CHE-lijst biedt een antwoord op een aantal gebreken van de andere rankings. Zo wordt ze per faculteit opgesteld en kan je bij het opvragen vijf - uit een lijst van dertig - criteria kiezen die je zelf belangrijk vindt. De Amerikaanse Educational Policy Unit die een ranking van rankings opstelt (*I kid you not!*) doopte het CHE-systeem zelfs "*nothing short of brilliant*". De vraag blijft of dergelijke lijstjes niet enkel bijdragen tot een onderwijsomgeving waar je een paar top-universiteiten krijgt (die de beste/rijkste studenten en de meeste onderzoekssubsidies aantrekken) naast een grote groep instellingen van 'lagere kwaliteit' voor u en ik (eigenlijk alleen voor u, maar soit).

In het begin van dit academiejaar werd de nieuwe THE Top 200 bekend gemaakt. In tegenstelling tot de KUL, VUB en UGent was er van Antwerpen geen spoor te bekennen. We vroegen uitleg aan Professor Dirk van Dyck, vice-rector voor onderzoek.

Vindt u dit soort rankings een goede indicator voor de kwaliteit van een instelling?

DIRK VAN DYCK Zeker niet. Een goede universiteit moet in de eerste plaats een degelijke academische opleiding garanderen. Het is overigens algemeen geweten dat onze opleidingen bij de beste zijn in de wereld, zeker in vergelijking met de middelen die we daarvoor krijgen. MIT, Harvard, Stanford, Caltech en dergelijke werken in een volledige vrije marktomgeving, waarbij zij selecteren onder de beste vijf procent van de studenten en een inschrijvingsbedrag vragen van \$50.000 per jaar. Is het trouwens niet merkwaardig dat vele van de professoren aan de Amerikaanse

top-universiteiten Vlamingen zijn die zo goed zijn opgeleid dat we er alles aan doen om hen terug te halen? Gezien het loonsverschil blijkt dit echter zeer moeilijk.

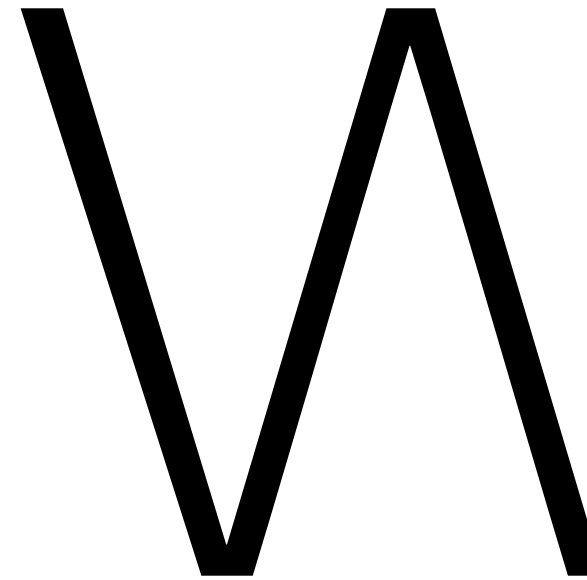
Vindt de Universiteit Antwerpen het belangrijk om in dergelijke rankings te staan?

VAN DYCK Wij hebben er geen enkele moeite mee te worden vergeleken met de concurrentie, indien dat gebeurt op basis van de juiste criteria. De UA scoort goed in vergelijking met Europese en Vlaamse universiteiten, op basis van een objectief criterium: de meetbare wetenschappelijke output. In het *European Report on Science&Technology Indicators* van 2004 staat de UA als enige Vlaamse universiteit gerangschikt bij de top 22 van Europese universiteiten op gebied van impact van wetenschappelijke output. En in vergelijking met hun collega's van de andere Vlaamse universiteiten scoren onze professoren uit

de experimentele wetenschappen 40% hoger qua publicaties en citaties.

Waarom denkt u dat de Universiteit Antwerpen niet in de top 200 van de THE-ranking is opgenomen?

VAN DYCK Daar is een erg eenvoudige uitleg voor die tegelijkertijd het irrelevante van zulke rankings aantoonde. Een onderdeel van de ranking gebeurt op basis van een enquête die men opstuurt naar de professoren van de instelling. Als er te weinig professoren hun formulier terugsturen, wordt de universiteit niet in de ranking opgenomen. Dat is dus ook aan de UA gebeurd. Waarschijnlijk zijn onze professoren te veel begaan met onderwijs en onderzoek en hebben ze geen tijd om zich met enquêtes bezig te houden. Is het overigens ook niet merkwaardig dat de VUB op een jaar tijd een enorme sprong voorwaarts maakt in die ranking? ■

Mehdi Koocheki
Hoger
lager
Ranglijst
voor
Europese
universiteiten

Stop the killings in the Philippines!

Stop the killings in the Philippines!

11 december 2006

18u30 aan de hoek

Brugmanlaan-Molièrelaan, Brussel

www.stopthekillings.be

info@stopthekillings.be

Woensdag 6 december om 20u organiseert de moreel consulent van de Universiteit Antwerpen samen met *Stop the killings* een info-avond over de politieke moorden in de Filipijnen in aula R-007.

President Gloria Macapagal-Arroyo

Sinds het aantreden van Gloria Macapagal-Arroyo als president van de Filipijnen in januari 2001 zijn er naar schatting reeds 750 politieke moorden gepleegd. Zevenhonderdvijftig. Dat zijn er ongeveer drie per week. Boeren, leden van de Kerk, journalisten, parlementariërs, studenten, syndicalisten. Bij openlijke kritiek op de overheid - al is het maar omdat u uw grond niet graag afgeeft aan die Amerikaanse firma die met agressieve mijnbouw de grond gaat verzieken - loopt u de kans op doodsb bedreigingen en later, als dat niet genoeg is om u in de pas te doen lopen, de realisering ervan. Toevallige voorbijgangers, ook kinderen, worden hier eveneens geregeld het slachtoffer van. *Not very Zen.*

De Filipino's laten zich echter niet zo makkelijk in het gelid duwen en blijven zich *en masse* organiseren om de politieke en ecologische wantoestanden aan te klagen; ondanks, of dankzij de moorden. Voor 700 pesos kan je er een journalist laten vermoorden. Dat is zo'n 11

Moorden voor het volk

euro. Het is het tweede gevaarlijkste land ter wereld voor journalisten, na Irak. Dat de VS in Irak veel militaire macht hebben (ook wel 'bevrijding' genoemd) en in de Filipijnen veel economische invloed (ook wel 'vriendschap' genoemd) is waarschijnlijk toeval, al noemt men de huidige Filipijnse regering ook wel het VS-Arroyo regime.

Maar ideologieën even daar gelaten, een democratie die haar tegenstanders op dergelijke manier uitschakelt is de naam bepaald niet meer waardig. Waar is de *dèmos* in democratie als het volk moet zwijgen? En het feit dat de overheid deze moorden zelfs niet veroordeelt, lijkt te suggereren dat er misschien een beetje externe pressie nodig is, druk vanuit de internationale gemeenschap. De Internationale Dag van de Rechten van de Mens lijkt daar een goed moment voor. De dag erna, 11 december, ook. Daarom organiseert het project *Stop the killings in the Philippines!* (*SkiP!*) die dag een fakkelwake langs de Filipijnse ambassade in Brussel. Elk slachtoffer van de moorden wordt er vertegenwoordigd door een demonstrant: studenten vertegenwoordigen studenten, journalisten verdedigen journalisten, enzovoort. Symbolisch.

Koen Hostyn, een student Filosofie

aan de UGent, is zelf naar de Filipijnen gereisd, samen met zijn vriendin Sara Fobelets. Daar zijn ze in contact gekomen met verschillende personen die vrienden en familie aan doodseskaders hebben verloren, of die zelf al doodsb bedreigingen gekregen hebben. "Maar niet alleen hun doorzettingsvermogen is verbazingwekkend, ook het idealisme is opmerkelijk. De studentenverenigingen zijn bijvoorbeeld zeer geëngageerd en worden gesteund door een reusachtige actieve achterban." Eenmaal terug in België kwamen ze in contact met het *SkiP!*-project en zijn ze er in geslaagd de UGent haar steun te laten toezeggen. Ook Groen!, Oxfam en verschillende vakbonden nemen deel aan het project, naast verscheidene andere vzw's en ngo's.

De hele lijst vindt u op www.stopthekillings.be, samen met instructies hoe deel te nemen aan de fakkelwake op 11 december. Weet u, een wijs man zei ooit "Symbolen krijgen macht door mensen. Op zich is een symbool nutteloos, maar met genoeg mensen kan een symbool de wereld veranderen." En dat mag ook een keer ten goede gebeuren. ■

Hendrik Jan

Interview met econoom en socioloog Erik Henderickx

Tekst: Stijn Cools en Mehdi Koocheki

Foto's: Rudina Coraj

Generatiegepact

Het duurt niet zo gek lang meer voor je je eerste stapjes op de arbeidsmarkt zet. Uiteraard hoop je op een leuke baan met een mooie wedde, werkzekerheid, wat bijkomende voordelen in natura en een goed pensioen. Wie niet? Het ziet er echter naar uit dat dit slechts enkelen gegund zal zijn.

Professor Erik Henderickx, docent Human Resource Management (TEW) en arbeidssociologie (PSW), licht toe waarom vergrijzing en globalisering onze generatie later een serieuze hak zullen zetten. Te beginnen bij het begin:

Wat is er precies aan de hand?

ERIK HENDERICKX Het grote probleem is de dalende demografische instroom op de arbeidsmarkt. Kijk, in 1945 is er

een puur boekhoudkundige berekening gemaakt om te kijken wanneer het mogelijk was om een werknemer met pensioen te laten gaan, zonder dat het onbetaalbaar wordt voor de overheid. Toen kwam men uit op 65 jaar, de huidige 'wettelijke' pensioenleeftijd voor mannen (64 jaar voor vrouwen). De afgelopen zestig jaar is er echter heel wat veranderd: dankzij de verbeteringen in de geneeskunde en de betere gezondheidszorg is de gemiddelde levensverwachting er zienderogen op vooruitgegaan. Er moeten dus heel wat meer ouderen onderhouden worden. Als je die berekening uit 1945 nu opnieuw zou maken, aan de hand van de factoren van vandaag, dan blijken er onvoldoende financiële middelen te zijn om op je 65ste van je oude dag te gaan genieten. Nee, je zou moeten blijven werken tot je 80ste om je pensioen bekostigd te krijgen, als je de statistieken wil geloven.

Zullen we effectief tot 'ons tachtigste' moeten werken?

HENDERICKX Dat is overdreven, lijkt me. Ik denk dat we een beetje af moeten van het standaardpatroon waarbij je een standaardloopbaan hebt van studeren, werken en je dan terugtrekken uit het beroepsleven. Er moet meer flexibiliteit voor werknemers ingebouwd worden, wat betekent dat ze niet enkel moeten werken. Minder werken en terug wat bijstuderen is bijvoorbeeld een optie: zo kan je competitief en inzetbaar blijven op de arbeidsmarkt. Dat dient natuurlijk niet enkel vanuit een louter economisch standpunt bekeken te worden. Meer tijd vrijmaken voor je kinderen of voor je ouders in het kader van palliatieve zorg, dat zijn ook mogelijkheden. Samengevat: mensen gaan meer intermezzo's moeten

inlassen in hun arbeidsleven. Dan blijf je natuurlijk nog met het probleem zitten dat veel bedrijven hun werknemers afdanken op relatief jonge leeftijd door hen met brugpensioen te sturen, initieel een sociale verworvenheid. In dat denken over het einde van de loopbaan moet dus ook iets veranderd worden. Oudere werknemers hebben ervaring en vaardigheden waarover jongeren vaak nog niet beschikken. Zorg ervoor dat het werk van die ouderen minder stresserend is. Maak het werk trouwens voor iedereen gewoon leuker, dan blijf je met plezier langer werken.

Als bedrijven bij herstructureringen minder gebruik mogen maken van het brugpensioen, dan zullen het toch de jongeren zijn - met hun vaak onzekere en tijdelijke contracten - die als eerste aan de deur worden gezet?

HENDERICKX Het is ofwel het een, ofwel het ander. Dat is geen keuze van de Belgische politiek. Bedrijven gaan tactisch te werk, kijk maar naar Volkswagen. Wanneer het arbeidsvolume in een multinationale onderneming moet verminderen, zie je de solidariteit van de vakbonden afbrokkelen. De Duitse vakbonden zeggen: wij zijn bereid zoveel uur langer te werken tegen hetzelfde loon. Het feitelijke uurloon verlaagt dus. Dat betekent dat zij goedkoper kunnen produceren. Als je dan 500 km verder een andere vakbond hebt met andere afspraken, dan worden beide vakbonden tegen elkaar uitgespeeld. Dat was trouwens identiek hetzelfde scenario bij Renault Vilvoorde. Eigenlijk is dat gewoon typisch aan de strategie van een kapitalistische economie: het verdeelen-heers-stramen. Ondernemingen zijn wereldspelers geworden en België is maar een pion op het schaakbord. De politiek staat volledig buiten spel.

Buiten de stijgende pensioenskosten zijn er toch nog andere factoren die een invloed op de staatskas hebben? Het BNP/capita (het bruto nationaal product per hoofd van de bevolking) en de te herverdelen beschikbare rijkdom zijn toch ook groter geworden?

HENDERICKX Ja, maar je moet weten dat wanneer het BNP bijvoorbeeld met 2% stijgt, je ook 2% minder mensen nodig hebt omdat onze arbeidsproductiviteit eveneens verbetert.

Kunnen we dan niet zeggen dat we vandaag - omdat we meer produceren met minder mensen - gewoon minder arbeidskrachten nodig hebben in het productieproces om evenveel welvaart te creëren?

HENDERICKX Maar dan heb je ook minder mensen die een primair (*uit arbeid, ndr.*) inkomen verwerven. Minder inkomens verwerven wil zeggen dat je minder koopkracht hebt en dan kom je weer terecht in een vicieuze cirkel waar minder gekocht wordt en de economie minder sterk groeit.

Maak het werk voor iedereen gewoon leuker, dan blijf je met plezier langer werken.

U had het over de verminderde instroom op de arbeidsmarkt. Is dat zo'n slechte zaak voor werknemers? Als het aanbod aan arbeidskrachten daalt, gaat de prijs - het loon dus - toch omhoog?

HENDERICKX Je weet het neoliberales denken goed te formuleren. Dat is ook net het paradoxale aan de arbeidsmarkt. Enerzijds heb je een aantal mensen dat structureel werkloos is, anderzijds zit je met meer dan honderd knelpuntberoepen. Je blijft dus met een enorme spanning zitten. Ook al is er een kwantitatieve verandering tussen vraag en aanbod, je hebt nog altijd de competenties nodig om die jobs ingevuld te krijgen, of de mensen die bepaalde jobs willen doen. Het gaat dan over de arbeidsomstandigheden en vooral de kwaliteit van de arbeid, zoals leermogelijkheden, voldoende leefbare stress, uitdaging...

Laten we het even over de kost van de vergrijzing hebben. De Studiecommissie voor Vergrijzing (SvV) heeft bere-

kend dat vanaf 2010 de kosten zouden beginnen op te lopen, om in 2030 met 3,4% van het BBP gestegen te zijn. Is dat zo'n groot probleem? Uiteindelijk zullen de kosten toch terug dalen?

HENDERICKX Men komt tot een evenwicht, maar je moet niet te eng kijken: het gaat niet alleen over pensioensuitke-

ringen. Een tweede belangrijke pijler is de gezondheidszorg. Wanneer worden die kosten in een mensenleven gemaakt? Vanaf 80+ stijgen de kosten voor gezondheidszorg ongelooflijk. Het is dus de combinatie van pensioenuitgaven - waar je een correct cijfer van hebt - en gezondheidsuitgaven. Een federale begroting die veel sneller gesaneerd kan worden is een absolute voorwaarde. Vandaag worden evenwichten of een positief saldo verkregen door pensioenfondsen als éénmalige inkomsten te boeken, en dus de verplichtingen gewoon te verschuiven naar de volgende begrotingen. Dit is niet ernstig.

Armoede

Het menselijke aspect mag niet uit het oog verloren worden. Als de pensioenen omlaag gaan zullen mensen erbij inschieten. Vandaag leeft een kwart van de 65-plussers al onder de armoedegrens in België.

HENDERICKX Juist, reden te meer om mensen langer te laten werken. Ze kunnen

dan langer bijdragen betalen.

Nog een bedenking: de rijkere zullen ondanks alles van een mooiere oude dag kunnen genieten, terwijl de minder begoeden dreigen onder de welvaartsgrens te zakken als het pensioenstelsel in de huidige vorm niet kan blijven bestaan.

HENDERICKX Ik leg je eerst even het Belgische systeem uit: dat berust op drie pijlers: de eerste pijler is het wettelijke pensioen, overigens een van de laagste uitkeringen in Europa. Daarnaast komt er pijler twee: de groepsverzekering die gesteund wordt door je voormalige werkgever. Als je met pensioen bent, krijg je uit die verzekering een bepaald kapitaal terug, of een extra maandelijks uitkering. Het individueel pensioensparen is de derde pijler: dat is fiscaal interessant en aftrekbaar. Wie doet dat? Dat zijn de hogere sociale lagen of inkomensgroepen die het zich kunnen permitteren om eens iets aan de kant te zetten. Je ziet dat het systeem vandaag al compleet scheefgetrokken is. Komt daar nog eens bij dat ouders vroeger stierven op relatief jonge leeftijd. Mensen worden nu ouder, dat is een onvermijdelijke demografische evolutie. Het brengt met zich mee dat het veel langer duurt vooraleer het vermogen wordt doorgeschoven naar de volgende generatie. Dat maakt alles nog stukken ingewikkelder.

Pensioenen zouden niet enkel armoedebestrijdend moeten zijn, maar ook een zekere vroegere levensstandaard in stand moeten houden. Of slaan we daar de bal wederom mis?

HENDERICKX Dat is niet realistisch: de

overheid betaalt sowieso al de laagste pensioenen. Ga daar nog eens in knippen... Wat blijkt trouwens: zij die (te) jong met brugpensioen gaan moeten veel sneller beginnen hun spaarpot aan te spreken, waardoor de kans groter wordt dat ze op zeventig jaar onder de armoedegrens zakken. De vraag is feitelijk hoe lang je het huidige systeem nog kan handhaven. Momenteel werken we dus met het repartitiesysteem: de huidige actieve bevolking betaalt de pensioenen voor vandaag. Misschien is een hervorming naar het kapitalisatiesysteem (*de tweede en derde pijler, nvdr.*) wel opportuun: dan spaar je tijdens je actieve leven voor je eigen oude dag. Welke van de twee je echter ook kiest, er zal altijd een bepaalde generatie de dupe zijn en die zal dubbel moeten betalen: voor zichzelf en voor de ouderen.

En dat is de huidige studentenpopulatie? De Morgen heeft die al tot de babylosers-generatie gedoopt, de slachtoffers van de babyboomers.

HENDERICKX Er is ontegensprekelijk onzekerheid bij de huidige generatie. Meer en meer jongeren 'kiezen' ervoor om hun carrière te beginnen met tijdelijke baantjes. Hoe komt dat? Soms hebben bedrijven veel mensen nodig en soms ook niet. Vroeger had je dan nog de relatieve zekerheid dat je tijdelijke contract omgezet werd naar een contract van onbepaalde duur, maar dat is al lang niet meer het geval. Het idee om één job 48 weken per jaar gedurende de rest van je leven uit te oefenen is toch reeds achterhaald. Dat willen werknemers trouwens ook niet meer: hun carrière staat voorop en daarom zoeken ze om de vijf jaar nieuwe horizonten op. Daarbovenop heb je natuurlijk nog de mensen die vol-

<i>Componenten van de budgettaire kost van de vergrijzing</i>	2010	2030	2010-2030
Pensioenen	8,8	11,8	3,0
Gezondheidszorgen	7,2	8,7	1,5
Arbeidsongeschiktheid	1,3	1,3	0,0
Werkloosheid	1,8	1,1	-0,7
Brugpensioen	0,4	0,4	0,0
Kinderbijslag	1,4	1,2	-0,2
Andere sociale uitgaven	1,5	1,5	0,0
Totaal	22,6	26,0	3,4
p.m. personeelsuitgaven onderwijs	4,0	3,8	-0,2

De budgettaire kost van de vergrijzing op lange termijn - in procent van het bbp - volgens het scenario van de Studiecommissie voor Vergrijzing (rapport 2003).

doende tijd willen voor hun gezin. De ondernemingen zullen daar dus ook rekening mee moeten houden. Het is niet zwart of wit meer: er is heel wat onzekerheid de economie binnengeslopen. België komt op die manier steeds meer onder druk te staan. Waar had je vroeger meer jobzekerheid dan in de autoassemblage? Kijk nu eens naar Renault en Volkswagen.

Globalisering

Vanwaar komt die druk dan?

HENDERICKX *The world is flat.*

Excuseer? Die stelling is een paar eeuwen geleden toch al ontkracht?

HENDERICKX Journalist en auteur Thomas Friedman heeft zijn laatste boek zo genoemd. (*Henderickx verwijst ons naar een uitzetting van Friedman: mitworld.mit.edu/video/266, nvdr.*) Kijk, hij onderscheidt drie periodes. In de eerste periode dachten de Europeanen dat de wereld vlak was. Ontdekkingsreizigers die op weg waren

naar India kwamen toen plots in Amerika uit. En wat blijkt: de wereld is toch niet vlak. Goed, de Europeanen spelen hier op in door delen van de wereld te koloniseren. Golf nummer twee is dan de opkomst van multinationale ondernemingen. Wereldwijd beginnen bedrijven productie-activiteiten op te zetten. En zo belanden we bij de derde golf: die voorheen 'onderontwikkelde' landen beginnen zelf met initiatieven op de proppen te komen. Ik denk aan India, China of Brazilië. Ze beginnen een eigen welvaart op te bouwen en dat gaat relatief vlot. Van een milieuwetgeving is er immers hoegenaamd geen sprake en over sociale beschermingsmaatregelen gaan ze daar al helemaal niet moeilijk doen. Arbeidsrecht wordt daar als bespottelijk beschouwd. Tegen zo'n economieën kunnen we dus niet concurreren. Eventueel kunnen we hun vakbonden gaan subsidiëren om zo tot een tegenbeweging te komen, maar hier is natuurlijk geen politiek draagvlak voor.

Schuilt de oplossing voor vergrijzing niet juist in globalisering? De EU is toch groot genoeg om bepaalde maatregelen te nemen?

HENDERICKX In de eerste plaats moet de nationale overheid natuurlijk haar verantwoordelijkheid nemen. Concreet denk ik dat wij minstens op drie zaken moeten letten. De Belgische overheidsschuld moet dringend omlaag: zonder éénmalige trucs, zoals bij het pensioenfonds van Belgacom bijvoorbeeld. Er moeten meer mensen aan het werk blijven: die leveren solidariteitsbijdragen. Vervolgens moeten we nog hopen dat die mensen zich ook goed voelen op hun werk. Als laatste zijn er nog de uitkeringen: er moet rekening gehouden worden met de welvaartsstijging.

En Europa?

HENDERICKX Een van de doelstellingen van de Europese Unie is een liberalisering van de economie. Er gaat meer concurrentie komen, wat beter is voor de consument. De EU pleit voor een vrije markt van goederen, diensten en arbeid. Waarom zouden we inderdaad ook niet pleiten voor een sociale unie? Gaan we de pensioenen in België gelijk stellen aan die van Polen of Portugal? Of gaan we Polen dwingen op de hoogte te komen van België of Duitsland? Nou ja, al die politieke partijen steken hun kop toch maar in het zand.

Het probleem van vergrijzing is niet bepaald populair.

HENDERICKX Inderdaad, en dat is jammer. Deze generatie jongeren - en de ouderen van morgen - zouden wel eens het voornaamste slachtoffer kunnen worden. ■

Als we de krantenberichten van de voorbije maanden mogen geloven, gaat het slecht met de Antwerpse havenarbeider: de werkloosheid zou sinds 2004 *verdrievoudigd* zijn. Merkwaardig als je bedenkt dat de haven van Antwerpen dit jaar opnieuw met glorieuze cijfers voor de dag komt. Wij trokken naar het secretariaat van de Belgische Transportarbeidersbond (BTB) en naar het aanwervingslokaal van de havenarbeiders – beter bekend als 't Kot – om te achterhalen hoe ernstig de problemen werkelijk zijn.

Dopwerkers

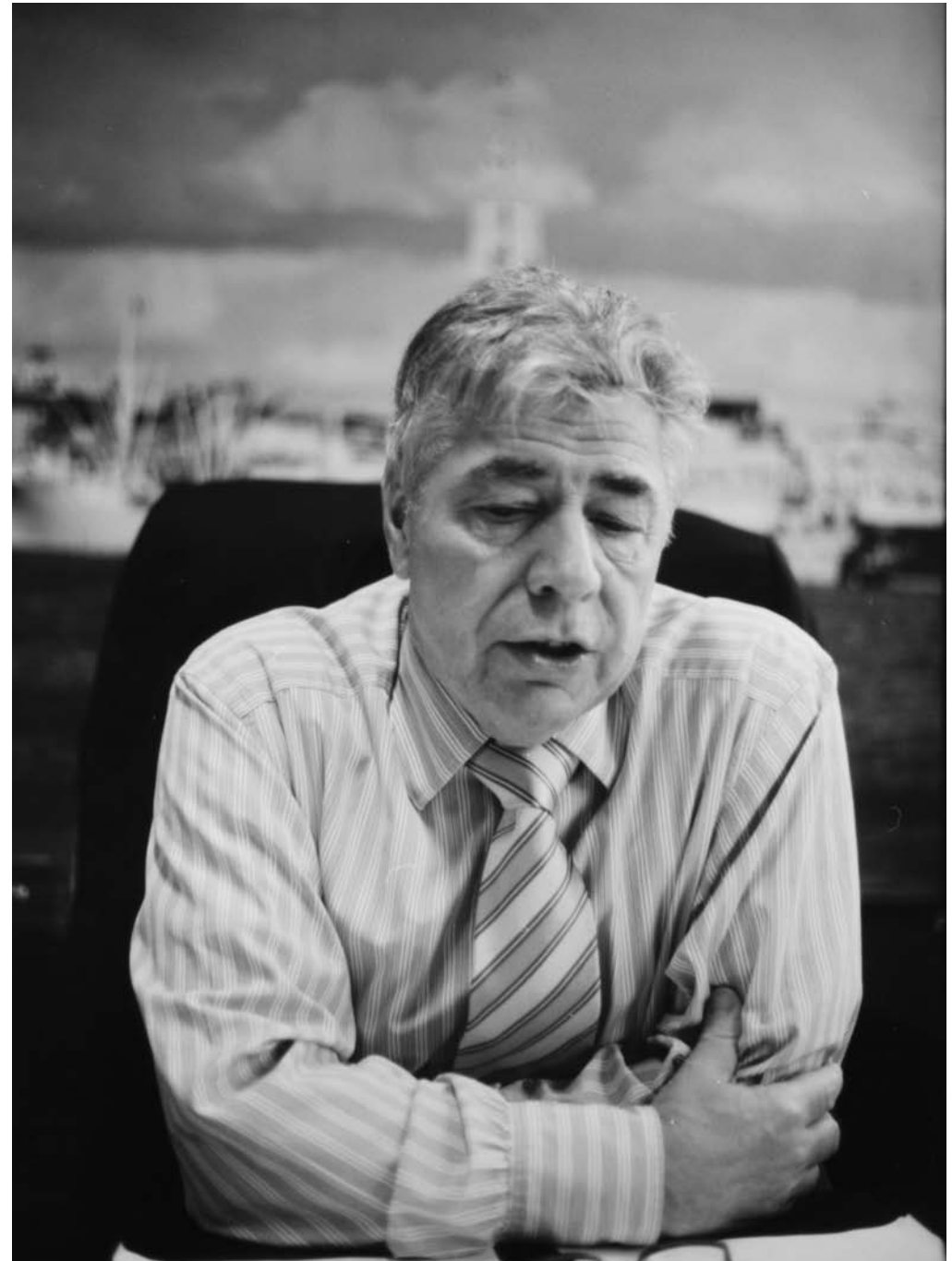
Werkloosheid in de haven

“Het is nog nooit zo schrijnend geweest,” vertrouwen BTB-afgevaardigden John Verheyen en Patrick Delrue ons toe. Weemoedig kijken ze naar de mensen die zich in groten getale verzameld hebben aan de ingang van 't Kot. In dit aanwervingslokaal van havenarbeiders – een gigantische hal op het Eilandje – wordt al jaren Antwerpse geschiedenis geschreven. Vóór iedere shift trekt elke werknemer die niet in vast dienstverband is naar hier. Aan de zijkant loopt een brug, met links daarvan vier aparte kuilen. Rechts blijft een groot stuk hal over – de superkuil, waarin havenarbeiders 'algemeen werk' verzamelen. De vier andere boxen zijn voor werknemers van verschillende categorieën: de dekmannen, markeerders, chauffeurs en kuipers. Op de brug staan de ploegbazen: vanuit hun verheven positie kiezen zij uit de reikhalzende hoofden de arbeiders die ze kunnen gebruiken. Boven de uitgang van de hal hangt een groot digitaal bord. “Hierop zal straks

verschijnen hoeveel aanwezig er waren en wat het aanbod van de werkgevers was,” legt John uit. “Het ziet er niet goed uit. Binnen een halfuur worden de arbeiders aangeworven en op de brug zijn nauwelijks ploegbazen te bekennen.”

Een dipje

“Waar loopt het mis?” Deze vraag is een kolfje naar de hand van Eddy Verhoeven, die – na jaren dienst op het secretariaat van de BTB – de haven en haar arbeiders kent als zijn broekzak. Eddy Verhoeven: “Enkele jaren geleden verweten de werkgevers ons dat we geen degelijk *contingentbeleid* voerden. Dat wil zeggen dat er onvoldoende aanwervingen werden gedaan, waardoor er in periodes zoals de zomervakantie plots te weinig havenarbeiders waren. Om hier een mouw aan te passen hebben we de voorbije jaren meer mensen aangeworven. Dit aantal mag echter niet worden overschat; er zijn

Eddy Verhoeven: “Paniekreacties zijn uit den boze.”

immers ook heel veel natuurlijke afvloeiingen: mensen die met pensioen gaan, naar een andere sector trekken enzovoort."

Hoe komt het dan dat er nu toch zo veel werkloze havenarbeiders zijn?

Verhoeven: "Het vergt weinig arbeid om goederen in containers te verhandelen. Vandaar ook dat de haven met zulke mooie cijfers kan schermen: er wordt inderdaad meer verscheept in termen van tonnenmaat. Maar de trafiek van het stukgoed doet het minder goed en laat dat nu net veel arbeidsintensiever zijn. Toch zou ik ook dit willen nuanceren: de haven van Antwerpen staat sinds jaar en dag bekend als een stukgoedhaven en dat willen wij en de werkgevers zo houden: wij, omdat we zo maximaal arbeidspplaatsen kunnen behouden en creëren en zij, omdat ze de Antwerpse know-how concurrentieel kunnen uitspelen. Maar ook het feit dat het Deurganckdok op dit ogenblik nog niet zoveel arbeidspplaatsen heeft gecreëerd als vooropgesteld, speelt een rol. Er is door verschillende belangengroepen heel wat heisa gemaakt rond dit dok, waardoor de aanleg vertraging opliep en sommige rederijen hebben afgehaakt. Maar nu zitten we nog in een beginfase: van zodra het Deurganckdok volledig operationeel is, kunnen we misschien wél rekenen op 3000 banen extra."

Welke maatregelen willen jullie treffen om uit deze benarde situatie te geraken?

Verhoeven: "Laten we de zaken niet dramatiseren. De toestand is natuurlijk erg pijnlijk voor de mensen die niet aan de bak komen. In 't Kot hoor je bittere verhalen dezer dagen. Maar ik ben ervan overtuigd dat we momenteel in een dipje zitten. In het verleden hadden we soms veel meer werklozen, tot 1000 per dag. Je mag bovendien niet vergeten dat er in totaal 7000 mensen werken in de haven, waarvan de meeste wel voortdurend werk hebben. Paniecreacties zijn uit den boze."

286 aanwezigen, 18 aanwervingen

Terug naar 't Kot. De arbeiders stromen gestaag de hal binnen en doen hun beklag bij Patrick en John. Eddy Verhoeven krijgt gelijk: hun verhalen zijn bitter. "Ik werk hier al 14 jaar en het is nog nooit zo kalm geweest," zegt iemand. Uit andere monden hoor je instemmend gemompel. De ene heeft de afgelopen maand zes dagen gewerkt, de andere drie. "Elke dag kom ik naar hier met mijn schoofzak en bijna altijd mag ik thuis mijn boterhammen opeten, omdat er geen werk voor me is," vertelt een chauffeur met jaren ervaring.

"Het werk wordt uit België weggetrokken, hoe positief de regering onze economische toestand ook probeert af te schilderen," reageert een andere arbeider. "De politiek kan hier niets aan doen, kijk maar naar wat er gebeurt bij Volkswagen Vorst: daar staan de politici ook voor voldongen feiten. Kathleen van Brempt? Die kan vooral goed met haar hoofd schudden; als ze zo doorgaat, valt dat er nog eens af. Mooie beloftes, dat wel!"

Wanneer we hem vragen wat zijn plannen zijn nu de zaken er zo slecht voor staan, luidt het antwoord: "Ik blijf hier en iedere dag kom ik terug; ik heb geen keuze." Niet iedereen blijft zo gelaten: een van de chauffeurs heeft een sterk vermoeden dat vele mensen aan het wachten zijn op hun eindejaarspremie om dan met hun job als havenarbeider te kappen.

Om kwart voor één staan we op de brug van de ploegbazen. Patrick en John leggen uit dat de arbeiders die nu binnenstromen moeten inscannen; een werknemer die zijn kaart niet ingescand heeft, verliest het recht op een werkloosheidsuitkering. Losse arbeiders zijn dus verplicht om iedere dag naar 't Kot terug te komen, terwijl de meerderheid weet dat er voor hem geen werk zal zijn. Het hoeft dan ook niet

John Verheyen en Patrick Delrue, vakbondsafgevaardigden

te verbazen dat de meeste mensen rechtstreeks naar een klein gebouw stromen in het midden van de hal: het kantoorje waar ze de stempel voor hun werkloosheidsuitkering krijgen. Arbeiders die al twee jaar aan het werk zijn en voldoende uren gepresteerd hebben, krijgen bovenop hun werkloosheidsuitkering nog een bijdrage van de werkgevers: de zogenaamde bestaanszekerheid. In totaal mogen zij op ongeveer 64 euro per dag rekenen. Wie echter nog niet lang genoeg in dienst is, moet zien rond te komen met 43 euro per dag. Ter vergelijking: als een arbeider kan werken, verdient hij een kleine 100 euro.

Op de brug staan een paar ploegbazen die een briefje geven aan de enkelingen die aan het werk mogen. De aanwervingsprocedure is snel afgerond. Een bel luidt en op het digitale bord verschijnt het pijnlijke verdict: 'AANWEZIGEN: 286, AANBOD: 18'.

We vragen aan een van de gelukkige 18 hoe het komt dat hij wel aan een job is geraakt en de andere 268 arbeiders niet. "Ik heb gewoon puur geluk," antwoordt hij. "In

deze harde tijden komt het erop aan dat een ploegbaas je kent en als het bedrijf van die ploegbaas dan nog eens goed draait, kan je jezelf helemaal gelukkig prijzen. Maar ik beseft dat ik een van de enigen ben."

Iedere dag pendelen honderden werknemers tevergeefs heen en weer. Toch denkt niemand eraan om het aanwervingssysteem te veranderen. "Het aanwervingslokaal is een burcht," zegt Eddy Verhoeven. "Daar kan en mag niemand aan raken. De arbeiders beschouwen het als een stuk van hun cultuur."

Wanneer we het aanwervingslokaal verlaten, staan de laatste arbeiders bij het kantoorje voor hun stempel. Op het digitale bord boven de uitgang prijkt in rode hoofdletters: 'WERKLOOSHEID'.

Tekst: Astrid De Wit
Foto's: Jef Leysens

(meer foto's op de volgende pagina's)

Op de kleintjes letten

concurrentievervalsing wegens het ontbreken van een vaste verjaringstermijn in India.

Onze kleine rakkers hebben meer en meer te kampen met overgewicht. Daarom hebben spelontwerpers in Nederland een nieuw spel bedacht, genaamd *Holle Bolle Big*, dat voor de gevolgen van te veel snoepen en fast-food moet waarschuwen. Tijdens het spel worden er hamburgers in een nepvarken gepropt, waardoor diens buik opzwelt en uiteindelijk ook openscheurt. De Nederlandse psycholoog Jeffrey Wijnberg vindt dit concept echter onaanvaardbaar om als spel voor kinderen te dienen. "Eten mag niet met angst geassocieerd worden, anders kweek je alleen maar toekomstige anorexiapatiënten. Waar haalt iemand nu zo'n idee?" Het is dus bewezen: Herwig Van Hove en zijn programma's werden in Nederland aandachtiger bekeken dan hier.

Na een middagje pech met de grijpers op een lokale kermis, besloot de driejarige Robert Moore alsnog een prijs binnen te halen door zelf in de grijpautomaat te kruipen. Helaas kon de kleuter hetzelfde kunstje niet meer herhalen om uit de automaat te geraken. De bedienden van het lunapark vonden niet onmiddellijk de juiste sleutels, zodat de jongen tot groot jolijt van de omstanders een poosje langer in de grijpbak moest wachten op redding. Toen Tom Gernaey plotseling in het lunapark opdook met een klein fortuin aan munten, werd de brandweer maar snel opgetrommeld om de kleine Robert uit zijn benarde situatie te redden.

Niels Govaerts

Xenofobie

Een stereotiep heet hangijzer is terug van nooit weggeweest: het hoofddoekendebat. De multiculturele samenleving wordt in de pers wéér maar eens herleid tot een lapje stof. Dit keer sierde het verbod op de hijab dat in vele scholen uitgevaardigd werd de voorpagina's. Antwerps sp.a-schepen Robert Voorhamme reageerde als volgt:

column

"Als een lerares slim en gedreven is en de juiste capaciteiten heeft om les te geven, maar vanwege de hoofddoek niet aan werk komt, moet de allochtone gemeenschap zich dringend bezinnen over de gevolgen van haar regels." (De Morgen, 13/11)

Deze uitspraak is alle normen en waarden zo ver voorbij dat je het bijna niet voor mogelijk houdt. De zogenaamd progressieve sp.a'er blijkt er wel erg rechtse inzichten op na te houden. Zeggen dat discriminatie de schuld van de gediscrimineerden is, dat is toch onvoorstelbaar anno 2006? Men slikt het echter zonder al te veel commentaar of ophef. Heeft het hoofddoekendebat ons alle fatsoen doen verliezen?

De eigenlijke inhoud van de discussie terzijde - hoofddoek of niet - is de manier waarop ze gevoerd wordt inherent racistisch. We proberen onszelf au sérieux te nemen als 'multiculturele maatschappij' terwijl we elkaar voorbij hollen in oeverloze discussies over moslims en hun geloofsovertuigingen. Let wel: óver moslims, niet mét moslims, ho maar. Wij, Westelingen, zullen die arme allochtone schaapjes wel behoe-

den voor hun achterlijke geloof en dito gebruiken. We hebben voortdurend de mond vol over de allochtone gemeenschap, maar het laatste wat we willen horen als het over hoofddoeken gaat is de mening van SAMV, het Steunpunt voor Allochtone Meisjes en Vrouwen.

Waarom zouden we ook de mening vragen van de doelgroep waar we het over hebben, de moslima's zelf? Neen, liever discussiëren we gezellig onder elkaar. Schijnargument bij uitstek: we zijn bezorgd om de moslimmeisjes die door hun geloofsgenoten onder druk gezet worden om een hoofddoek te dragen. Overtuigend, toch? Vergeet het! Sociale druk is er altijd, maar er is geen verbod op sigaretten omdat jongeren hun peers tot roken kunnen aanzetten. En daarbij: het lot van de moslima's interesseert de bange blanke man toch geen moer. In de hoofddoek wordt echter een denkbeeldig teken van verzet gezien: verzet tegen de Westerse waarden en cultuur, verzet tegen al wat 'goed' en 'rechtvaardig' en 'normaal' is. Dáár knelt het schoentje: onze ruimdenkende samenleving stinkt naar xenofobie.

Jonas Vincken

Zit de klad nu al in je academiejaar en is je maandgeld alweer op? Geef je op als vrijwilliger bij condoomfabrikant Durex om de nieuwe Pleasuremax-condooms uit te testen. Alle deelnemers maken ook kans op een weekendtrip naar de Engelse kuststad Brighton (na al dat harde labeur)... En nee, het is geen trektocht. Welkom bij SMS!

Dat postbodes het aan de stok kunnen krijgen met blaffende en bijtende honden was al geweten. Een 30-jarige postbode uit het Amerikaanse Oil City werd echter aangevallen door een eekhoorn! Na een korte schermutseling moest de brievenbesteller het strijdperk verlaten met een aantal schrammen en snijwonden. De agressieve eekhoorn in kwestie werd doodgeschoten en naar een laboratorium gevoerd om hem te laten testen op hondsdolheid. Studio 100 zou, naar verluidt, nu al materiaal genoeg hebben voor een nieuwe tekenfilmserie met bijhorende merchandising.

In New Delhi staat Suraj Nath Yadav al 33 jaar voor de rechter. De boer wordt nog altijd verdacht van de diefstal van een aantal ossen. Pikant detail: zowel zijn medeverdachten en de officier van justitie als de boer die zijn ossen kwijtraakte, hebben ondertussen al het loodje gelegd. In 1997 wilde een rechter de zaak seponeren, maar door de koppigheid van de familie van het slachtoffer blijft ze aanslepen. Stilaan wordt afgestevend op een nieuw wereldrecord. De Koninklijke Belgische Voetbalbond spreekt echter over

Als met Kerstmis de muggen zwermen, moet ge met Pasen uw gat wermen.

Wintermaanden zitten vol fijne dingen: sjaals, peis en vree waar men maar kijken kan en sloten glühwein. De stenen vriezen uit de grond, maar op die mooie koude dagen is het puur genieten. Een mens zou deze maand haast in een intelligent design gaan geloven. U kan echter beter uw tijd steken in de talrijke artistieke uitspattingen van uw medemens. Toon uw hart, omdat ook schouwburgen de rekening van hun verwarming moeten betalen. dwars maakt de keuze alvast voor u.

***Goed nieuws voor onze metaalvrienden: op zaterdag 16 december organiseert Hof Ter Lo het XMassFest 2006, waarop onder andere Cradle of Filth ten dans speelt. ***Datzelfde Hof Ter Lo organiseert in datzelfde december ook nog het Belgian Independent Music Festival, dat op de 23ste electro in de schijnwerpers zet. Voormalig Kraftwerker Karl Bartos komt er zijn solowerk voorstellen, maar ook RevCo Sound-System en Sheep on Drugs prijken op de affiche. ***In TRIX is het wat rustiger deze maand, maar je kunt op 20 december wel gratis naar een rockumentary over de techno-scene in Detroit. ***Over techno en electro gesproken: Petrol wordt op vrijdag 29 december bedolven onder de zweole beats van

de Berlijnse Ellen Allien en collega Paul Kalkbrenner. ***De Roma pakt dan weer uit met een van de laatste concerten van Daans Victory-tour.

***Voor wie het liever wat rustiger aan doet, speelt jazzpianist Uri Caine op 10 januari de Diabelli-varianties van Beethoven in deSingel. ***De voormalige kapel van het Elzenveld is tegenwoordig trouwens een heuse concertzaal, waar de komende maanden elke week wel een klassiek avond- of middagconcert plaatsvindt. ***Het Zuiderpershuis organiseert op 14 december een fado-avond met de Portugese Ana Moura ***en in het jarige Rataplan mag Esmé Bos van 11 tot 13 januari haar ding doen.

***In december en januari is een mens al eens geneigd om een filmpje te kijken en waarom zou hij dat niet doen in het ccBe waar op 9 december de Berchemse Buurtfilm Oeist? feestelijk in première gaat? ***In Monty kan je op 12 januari naar de uitstekende film Maybe Sweden? van theatercollectief Wunderbaum gaan kijken. ***Voor de Wilrijkenaars heeft CC De Kern onder andere 13 Tzemeti in huis gehaald, een bekroonde zwart-witfilm uit 2006. ***Rataplan draait dan weer The Bow van (hallelujah!) Kim Ki-Duk, Marock van Laila Marrakchi en de Belgische prent Au-delà de Gibraltar (die twee laatste voorstellingen worden georganiseerd door Moussem, dat ook enkele

muzikanten naar de Roma brengt). ***Op 21 december kan je gratis naar Eat Drink Man Woman in het vroegere Damstation.

***Dansliefhebbers komen aan hun trekken in Monty, dat op 15 en 16 december een double bill met Arco Renz en Maria Stamenkovic organiseert. ***Theater is er deze maanden dan weer vooral in het Toneelhuis: op 5, 12 en 19 januari speelt Arkio-logi van Wayn Traub en van 1 tot 9 december stelt Olympique Dramatique het nieuwe The Lieutenant of Inishmore voor. ***deSingel nodigt Needcompany uit, dat van 11 tot 13 januari De Lobstershop op de bühne brengt.

***Natuurlijk kan je ook al eens een tentoonstelling bezoeken, bijvoorbeeld in de galerij van Tim Van Laere die het ontnuchterende werk van skater Ed Templeton tentoonstelt. ***Het Vleeshuis heeft ondertussen ook een mutatie ondergaan, en is nu een interactief museum voor oude muziek. ***Wie graag eens in de stadsarchieven wil rondsnuffelen, is ten slotte welkom in de pas geopende leeszaal van het imposante Felixarchief.

Te arm voor cultuur? Koop cultuurcheques bij het Studenten Informatiepunt van je campus of win ze door de puzzel op pagina 30 op te lossen.

Petrol
d'Herbouvillekaai 21
www.petrolclub.be

CC De Kern
De Kern 18, Wilrijk
www.antwerpen.be/dekern

Hof Ter Lo
Noordersingel 30, Borgerhout
www.ccluchtbal.org

Zuiderpershuis
Waalse Kaai 14
www.zuiderpershuis.be

TRIX
Noordersingel 28, Borgerhout
www.trixonline.be

De Roma
Turnhoutsebaan 286, Borgerhout
www.deroma.be

deSingel
Desguinlei 25
www.desingel.be

Monty
Montignystraat 3
www.monty.be

ccBe
Driekoningestraat 126, Berchem
www.ccbe.be

Vleeshuis
Vleeshouwersstraat 38-40
museum.antwerpen.be/vleeshuis

Toneelhuis
Komedielaats 1
www.toneelhuis.be

Tim Van Laere Gallery
Verlatstraat 23-25
www.timvanlaeregallery.com

Elzenveld
Lange Gasthuisstraat 45
www.elzenveld.be

Damstation
Damplein 27

Felixarchief
Oude Leeuwenrui 29
www.felixarchief.be

Rataplan
A.Rodenbachstraat 19b, Borgerhout
www.rataplanvzw.be

Jef Leysens

Lezersbrief

Beste redactie,

Zoals elke maand las ik met veel plezier jullie artikels, maar botste toen op het artikelje 'boterhammenroof' (*dwars 35, november 2006, nvdv*). Hierop had ik graag even gereageerd.

In het kader van de associatie van de Universiteit Antwerpen met de Hogescholen, heeft UA-Catering een samenwerkingsovereenkomst met Sovoha voor het uitbaten van de restaurants d'Academie en 't Zuid. Enkel de productieverantwoordelijke is aangenomen door UA-Catering. Alle andere personeelsleden (keukendames en jobstudenten) vallen onder Sovoha en dus ook volgens de arbeidsregelingen van Sovoha, waar een student niet langer dan 23 dagen kan presteren tijdens het academiejaar en 23 dagen tijdens de vakantie (volledig volgens de wetgeving)

Het Departement Studentgerichte diensten heeft bij UA-Catering op de Stadscampus studenten te werk staan die meer dan 23 dagen gepresteerd hebben en nog steeds welkom zijn! Mehdi, mag ik je daarom dan ook vragen in de toekomst op de juiste werkgever kritiek te geven?

Met vriendelijke groeten,

Catherine Ongenaë, Algemeen Coördinator UA-Catering

Beste Mevrouw Ongenaë,

Het is inderdaad waar dat Sovoha ook deels verantwoordelijkheid draagt in deze zaak. Toch gaat mijns inziens de UA-catering niet volledig vrijuit. Een student die ergens onder de '23-dagenregeling' gewerkt heeft, kan datzelfde jaar geen 'gewoon' contract meer krijgen bij dezelfde werkgever. Bij het tekenen van mijn contract in januari vorig jaar was het echter al geweten dat ik dat semester meer dan 23 dagen zou werken. Het trucje dat daarvoor gevonden werd, was dat ik eerst een 23-dagencontract bij Sovoha zou krijgen en daarna een gewoon contract bij de UA-catering voor hetzelfde werk. Dit is ook zo gebeurd, met uw medeweten. Aangezien een student in de zomerperiode 23 nieuwe werkdagen krijgt, begon ik eind september weer onder een Sovoha-contract te werken. Er werd mij verteld dat ik dan vanaf oktober een UA-contract zou krijgen. Pas één werkdag van tevoren kreeg ik te horen dat dit alsnog niet zou doorgaan, wat wel lastig is als je je semester een beetje wil plannen. Bij mijn weten is hetzelfde gebeurd met vier andere studenten van de keukens van d'Academie en 't Zuid. Na vier jaar ergens te werken is "Kom in januari maar terug, want je bent te duur" nu eenmaal niet leuk om te horen. Verder was het zeker niet mijn bedoeling om anti-reclame te maken voor de UA-catering en ben ik nog steeds zeer blij dat studenten voor een democratische prijs een deftige maaltijd kunnen krijgen op de campus.

Met vriendelijke groeten,

Mehdi Koocheki, dwarsredacteur

Samen teg Racisme

Intercultureel adoptieproject

en

‘Samen tegen Racisme’, het is alvast sneller gezegd dan gedaan. Vier studenten van onze universitaire instelling keken in eigen hart en lieten het daar niet bij. Want wat is er makkelijker dan zeveren over wederzijds onbegrijpen tussen *van ier en ni van ier* en vervolgens droogweg de zoveelste dubbele Westmalle van ‘t vat bestellen? De vraag of wij als arme studentjes wel iets kunnen betekenen in heel deze polemiek werd stoutmoedig achterwege gelaten en een intercultureel adoptieproject getiteld ‘Samen tegen Racisme’ zag het levenslicht.

Had Hans Van Themsche ooit al eens meer dan vijf minuutjes gepraat met mensen van de door hem zo verafschuwde andere origine toen hij zich in mei dit jaar (gewapend en wel) een weg door de Antwerpse straten baande? Je hoeft immers niet Jürgen Habermas te heten om te weten dat communicatie het middel bij uitstek is om tot vreedvol samenleven te komen. Dat, én een flinke dosis water natuurlijk, dat drinkt vanzelf. Na de racistische moorden in Antwerpen kwamen Jeroen, Marie, Timothy en Jill - studenten van de verschillende faculteiten die onze unief rijk is - tot dezelfde conclusie. Vertoevend in een stad die van haar multiculturele karakter een troef zou kunnen maken, verwonderden zij zich over het feit dat er zo weinig contact is tussen de leden van de verschillende culturen in deze mengelmoes. Grootse maar holle woorden als pluralisme, diversiteit en multiculturaliteit dienden concreet gemaakt te worden, aan den lijve ondervonden. En dit niet in het mekaar vluchtig toeknikken tijdens het buitenzetten van de vuilniszakken of het oud papier. Nee, het zou van een iets ingrijpendere aard moeten zijn. Vast gelovend in het credo dat alle beetjes helpen (weg met die

boterham) werden de koppen bijeengestoken. Resultaat?

Wat dacht u van een adoptieproject? Niet enkel *celebrities* zijn daar immers toe in staat, mocht u dat denken. Het uitwisselen van gedachten, gevoelens en gewoonten - en dit niet met (*spoiled little*) Brad, Jan of Leen, maar met pakweg Ehsan of Ihmat. Samen dingen doen - maakt niet uit wat - en elkaars cultuur beter leren kennen. Gezellig tafelen of samen gaan sporten: los en ongedwongen, vanuit een niet te stuiten interesse of enig sociaal verantwoordelijkheidsbesef. Praten en trachten te begrijpen. Verschillen zien en denken dat deze toch niet zo onoverbrugbaar hoeven te zijn. Hans? Philip? Of moet ik Filip zeggen? Iemand?

Op 6 november jongstleden vond in de Agora een heus openingsfeest plaats. De toegezonden foto's en stukjes poëzie werden respectievelijk tentoongesteld en voorgedragen, akoestische gitaarriedeltjes werden voorzien van ontluisterende stukjes Nederlandstalige tekst. Een stand-up comedian genaamd Uwamungu "*ja, ik ben een neger*" Cornelissen stortte one-liners over ons uit (Ga hem zien!). Rijkelijk gevulde plateaus met zowel *spicy* hapjes als bloemkool met cocktailsaus passeerden en kwamen terug. Los van dat: de adoptiekandidaten ontmoetten elkaar voor het eerst. Spannend! De eerste contacten werden gelegd. Toch vreemd: met iemand die je van haar noch pluim kent beginnen babbelen. Het is verrassend aangenaam en voelt al snel vertrouwd aan. Na Ehsan en Ihmat 's woensdags naar de saaiste dwarsvergadering *ever* meegenomen te hebben, was er met het 'Samen tegen Racisme'-team afgesproken in de Kassa 4. Een lichtjes uitgeputte schare organiserende studenten werd lof toegezongen: *respect* en op-de-borst-klopperij achterwege latend, maar desalniettemin gemeend. We werden uitgenodigd om diezelfde vrijdag

van een multicultimaaltijd te komen genieten, maar eerder gemaakte verplichtingen haalden de bovenhand.

En zo gebeurde dat op een gedenkwaardige donderdag in november uw twee trouwe dwarsers uitgenodigd waren door Eshan (studente Rechten) om bij haar thuis van een heerlijke Marokkaanse maaltijd te genieten, bereid door de moeder des huizes. We werden enorm gastvrij ontvangen - in grote Marokkaanse zetels, met chips, frisdrank, muntthee en koekjes - en na een gezellige babbel gingen we onze handen wassen om daarna te beginnen aan de beste tajineschotel die ik in mijn hele korte leven heb geproefd. We aten met drie vingers en een stuk brood in de hand, totdat de schotel halfleeg was. Op het moment dat we onze buikjes al goed rond gegeten hadden, werden we nog getrakteerd op vers fruit (druiven en aardbeien met slagroom) en wéér thee en koffie met koekjes. Dit hele gebeuren speelde zich af in een enorm gemoedelijke sfeer, waarbij we met z'n allen gepraat hebben over geloof, traditie, culturen, reizen en wetenschap.

We openen de interculturele dialoog zoals het een goede burger in een multiculturele samenleving betaamt. Wat me het meest verbaasde was hóe gelovig sommige moslims zijn en hoe weinig ik me daarin kan inleven. Ik werd geconfronteerd met mijn eigen ongelooft. Het project 'Samen tegen Racisme' blijkt een succes te zijn: doorheen de interculturele dialoog leer je immers niet enkel 'andere' culturen, maar ook je eigen cultuur beter begrijpen.

Wordt in elk geval vervolgd. ■

Tekst: Evelien Wouters en Ruud Wouters
Foto: Evelien Wouters

Met dank aan Ehsan en Ihmat.

Literair

Hendrik Jan

"Nutteloos. Een soort existentiële nutteloosheid." Kasper zat op de rand van het bed, zijn handen eens te meer in het haar. Samantha lag, minstens even onbevredigd, achter hem en zuchtte een beetje geërgerd, maar stil genoeg dat hij het niet kon horen. "Kasper..." - "Het speelt de hele tijd door mijn hoofd. Ik kan er ook niet aan doen dat - hij keek even naar beneden - dat dingen misgaan." Sam kroop achter hem en sloeg haar armen rond zijn middel. "Maar wat is er dan mis, liefje?" Kasper zweeg even en streelde haar handen. Hij leek na te denken, maar eigenlijk genoot hij gewoon in stilte van het gevoel van haar borsten tegen zijn rug. "Ik wil weer iets doen," zei hij uiteindelijk, "een doel hebben in mijn leven. Ik wil opnieuw een Kwaad bestrijden!" Na zo'n gewichtige uitspraak was de stilte die volgde ietwat pijnlijk, tot Sam - die er op het nippertje in geslaagd was haar lach te bedwingen - voorzichtig vroeg "Vraag het aan Hem?" Abrupt stond Kasper op en stak een vermanende vinger in de lucht. "Hé, Jij, Schrijver!" Sam lachte, half nerveus, om zijn potsier-

lijke houding, maar ademde scherp in toen een galmende stem antwoordde. "Euhm, ja?" - "Wat is er met ons gebeurd? Vorig jaar was ik een held, had ik een toekomst! Nu? Nu ben ik een zielig, klagend ventje." - "Steek dat op Mijn hoofdredactrice. Die arrogante trut zet Mij voortdurend een hak. Wat wil je dat Ik doe op een halve pagina?" - "Oh, nee, nu moet Je de schuld niet gaan afschuiven. Jij hebt ons gecreëerd; Jij bent ons aan het schrijven. Bedenk maar iets." Kasper en Sam keken allebei verwachtingsvol naar boven, hij kwaad, zij nieuwsgierig. "Goed. Je wil een doel? Ik ben er zeker van dat je een goede vader wordt. Gefeliciteerd, Sam, je bent in verwachting." Met een ruk draaide Kasper zich naar haar om. "Wa... Hoe... Ik kreeg hem niet eens recht!" - "Hey, Ik ben een God in Mijn eigen Schrijfsels. Als er verder niets meer is, dan ga Ik nog op café." - "Wacht! Godverdomme! Schrijver, wacht! Schrijver!" Maar de stilte was drukkender dan ervoor, want Ik was weg. Verslagen ging Kasper naast Sam zitten. Ze grinnikte. "Proficiat, Kasper." Maar hij schudde zijn hoofd. "De Schrijver is een lul."

Geen job

dwars heeft werk in overvloed! Voel je je geroepen om je talenten als redacteur, fotograaf, lay-outer, IT-er of PR-medewerker bot te vieren?

Stuur ons gerust een mailtje of spring eens binnen op één van onze vergaderingen, elke woensdagavond om 20u.

dwars

Paardenmarkt 91, kot 1
2000 Antwerpen
dwars@ua.ac.be

An Inconvenient Truth

A la recherche du temps perdu

Foto: <http://www.filmweb.no/kino/article99044.ec>

Met *An Inconvenient Truth* maakte Al Gore een film die u niet licht zal vergeten. Anderhalf uur lang probeert de voormalige Amerikaanse vice-president ons te overtuigen van de noodzaak om de wereldwijde CO2-uitstoot te vermindere-

n. Aangezien het toch het langst duurt, zal ik maar meteen eerlijk zijn. Voormalige vice-presidenten van de VS - evenals mediahypes - hebben uw redacteur nooit veel vertrouwen ingeboezemd. Ik begaf mij dan ook met de nodige scepsis naar een vertoning van *An Inconvenient Truth*. Na het zien van de film moet ik echter toegeven dat ik er van overtuigd geraakt ben dat Al Gore werkelijk begaan is met het probleem van klimaatsverandering en dat hij daar ook alle redenen toe heeft.

De film is in feite niets meer dan een veredelde powerpointpresentatie. Op een eenvoudige maar overtuigende manier geeft Gore tekst en

uitleg over de opwarming van de aarde. Hij onderbouwt zijn betoog met wetenschappelijke onderzoeksresultaten en grafieken en schetst een toekomstbeeld waar een mens alleen maar stil van kan worden. Zijn boodschap is duidelijk: "Het is vijf voor twaalf." Indien er niet snel iets gebeurt zal de wereld op verschillende plaatsen in toenemende mate geteisterd worden door zowel droogtes als overstromingen.

De poolkappen zullen wegsmelten en de kans bestaat dat de warme golfstroom stilvalt (deze waterstroom uit de Golf van Mexico zorgt ervoor dat we in Europa niet met Canadese temperaturen te kampen hebben, ondanks het feit dat we wel op dezelfde breedtegraad liggen). Dit alles is geen verre toekomstmuziek, maar een proces dat zich vandaag de dag afspeelt en mogelijk meer dan honderd miljoen mensen op de vlucht zal drijven door de drastische klimaatsveranderingen.

Gore probeert ons ook oplossin-

gen aan te reiken voor het probleem. Spijtig genoeg neemt hij daar aanzienlijk minder tijd voor dan voor de probleemstelling zelf. Hij geeft een kort lijstje van maatregelen die het probleem blijkbaar uit de wereld zouden kunnen helpen, maar werkt ze niet echt uit. De film mocht van mij gerust een uur langer duren indien er dieper ingegaan werd op die oplossingen. Tijdens de aftiteling wordt de toeschouwer nog doorverwezen naar www.climatecrisis.net, maar daar worden vooral doe-het-zelfmaatregelen voorgesteld. Wat wel aan bod komt in de film is het antwoord op drie belangrijke misverstanden over klimaatsverandering, namelijk: er bestaat geen wetenschappelijke consensus over het probleem, men moet kiezen tussen milieu en jobs en het is toch allemaal al te laat. Ook de verpletterende verantwoordelijkheid van de Verenigde Staten in de CO2-uitstoot (evenveel als Latijns-Amerika, Afrika, Azië en

het Midden-Oosten samen) wordt helder voorgesteld.

Was mijn aanvankelijke wantrouwen dan volledig onterecht? Het is waar dat niet alleen het probleem van klimaatsverandering, maar ook Al Gore zelf in deze film 'gemarket' wordt. In de scènes tussen de verschillende grafieken door, wordt hij geportretteerd als de eenzame held die ten strijde trekt tegen de grote Goliath. Kwatongen zouden dan ook kunnen beweren dat de blik van de man eerder gericht is op de presidentsverkiezingen van 2008 dan op onze atmosfeer. Misschien is het inderdaad zo dat de Democraten lessen hebben gevolgd bij de Republikeinen in het mensen-overtuigen-door-hen-de-stuipen-op-het-lijf-te-jagen. Wat er ook van zij, deze film draagt volgens mij genoeg argumenten aan om zich ernstig zorgen te maken over het klimaat, alleszins ernstiger dan over een man met een baard in een Afghaanse grot. ■

Mark Kennes

Rudi Vranckx

Interview met VRT-correspondent

Geesten van het avondland

Tekst: Sabeth Sniijders en Jonas Vincken
Foto's: Jonas Vincken

Al vijftien jaar lang laveert Rudi Vranckx tussen vriend en vijand in verschillende conflicthaarden, ten dienste van de VRT-kijkers. Zijn ervaringen bundelde hij reeds eerder in *Van het front geen nieuws. Herinneringen aan de oorlogen in het Midden-Oosten*, dat enthousiast ontvangen werd. "Een voortreffelijk boek van een dappere journalist", schreef De Standaard. Nu krijgt het boek een opvolger: in *Geesten van het avondland*. De roots van het moslimterrorisme volgt Vranckx het spoor van de terreur tussen Brussel en Bagdad.

Wanneer wist u dat u oorlogsjournalist wilde worden?

RUDI VRANCKX Als kind droomde ik er al van, maar ik had nooit durven hopen dat het me zou lukken. Het beroep maar ook het onderwerp, oorlog, trok me aan. Tijdens mijn studies Geschiedenis verdiepte ik me in naoorlogse conflictbeheersing. Ik schreef ook al wel eens voor het studentenblad en daarna enkele korte stukjes voor Knack, maar dat stelde niet veel voor. Dat ik plots voor de toenmalige BRT kon gaan werken als journalist, nou ja, dat was een droom die in vervulling ging. Eigenlijk verbaast het me soms nog steeds dat dit het werk is dat ik wil doen, maar...

Het voelt als een roeping?

VRANCKX Ja, zo lijkt het wel: als een

handschoen die onmiddellijk past wanneer je hem voor het eerst aantrekt. Het moet niet noodzakelijk oorlogsjournalistiek zijn, maar als ik het dagelijks nieuws versloeg zou ik me nutteloos voelen. Ik wil het gevoel hebben de geschiedenis te beleven, de gebeurtenissen die het verschil maken... Dit is mijn manier om te proberen de wereld te begrijpen.

Oorlogsjournalistiek is altijd al een gevaarlijk beroep geweest. Uw allereerste televisiereportage was in Roemenië, net toen daar een VTM-journalist neergeschoten werd.

VRANCKX Dat klopt, maar toch voelde ik me vroeger nooit echt bedreigd. Je kan altijd pech hebben en geraakt worden door een verdwaalde kogel, maar daar leer je nu eenmaal mee leven. Neem bijvoorbeeld de Palestijnse gebieden, daar heb ik me altijd behoorlijk veilig gevoeld. De mensen daar – zelfs de meest extreme fundamentalisten – beseffen dat de pers belangrijk voor hen is. Journalisten zijn hun spreekbuis en helpen hen hun boodschap over de Israëliëse bezetting wereldwijd uit te dragen. Dat is helemaal anders dan de situatie in Afghanistan of Irak: als je daarheen gaat, speel je Russische roulette.

Kan u dit verschil verklaren?

VRANCKX In Bagdad staat er een beloning van twee miljoen euro op het hoofd van elke buitenlander. Ook journalisten worden dus een legitiem doelwit. Ze worden gebruikt als pasmunt; denk maar aan de vele video's van gekidnapte gijzelaars. De extremisten in Afghani-

stan en Irak zien de pers als een middel om terreur te zaaien, niet langer om hun stem te laten horen. Dat maakt ons werk erg moeilijk. Onmogelijk, eigenlijk.

Is dit dan het begin van het einde voor de onafhankelijke journalistiek?

VRANCKX Tja, dat weet ik niet. Het is natuurlijk nooit eenvoudig om in een conflictzone te werken. De schurken die in het spel meespelen zijn van alle tijden. De huidige, levensgevaarlijke omstandigheden brengen de onafhankelijke journalistiek echter nog meer dan tevoren in het gedrang.

Daarbij zijn er nog andere kwalijke evoluties. In Irak probeert de overheid de pers aan banden te leggen, net als vroeger, onder het regime van Saddam Hoessein. Ook het Amerikaanse leger tracht de journalisten te controleren, door hen bijna te dwingen mee te reizen met legereenheden. Het leger ziet er nauwlettend op toe met wie deze *embedded reporters* praten en wat ze publiceren. Andere journalisten durven dan weer de straat niet op: uit angst blijven ze in hun hotelkamer, wat natuurlijk ook geen zin heeft.

Dat laatste noemt Robert Fisk *hotel-roomjournalism*. Is een andere werkwijze wel mogelijk in de huidige heksenketel?

VRANCKX Je moet je natuurlijk aanpassen aan de omstandigheden. Lange tijd heb ik dat niet gedaan, omdat ik niet volledig beseftte wat er aan de gang was. Ik wist het wel, maar ik kon niet geloven dat mij iets zou overkomen. Naïef

en levensgevaarlijk, natuurlijk. Na een tijdje werd het echter duidelijk: als je ergens buiten de *safety zone* een interview ging doen, liep je soms een hele dag rond zonder ook maar één andere westerling te zien. Of als je in een restaurant aan het raam zat te eten, nam de restauranthouder je apart en zette je in een hoekje achterin waar niemand je kon zien, uit angst voor een aanslag.

Fisk heeft gelijk wanneer hij zegt dat het een *muizenjournalistiek* wordt. Snel en onopvallend ergens naartoe, wat dingetjes rapen en dan snel weer vertrekken.

Hier zijn geen handboeken voor.

Ik ga slechts voort op ervaring en gezond verstand. En wat je in de film ziet, zeker?

Nergens langer dan een half uur blijven, want als je dat wel doet, geef je hen de kans een kidnaptteam op te roepen. Je moet voortdurend in beweging blijven, onvoorspelbaar handelen, niet altijd met dezelfde auto rijden, verschillende ingangen nemen... Hier zijn geen handboeken voor, ik ga slechts voort op ervaring en gezond verstand. En wat je in de film ziet, zeker?

Durft de bevolking nog met de pers te praten?

VRANCKX Soms wel, soms niet. Veel hangt van de plaats af. In Iran durven de mensen bijna nooit meer vrijuit praten, omdat ze weten dat kritische stemmen

problemen zullen krijgen. Je mag de mensen waar je mee spreekt natuurlijk niet nodeloos in gevaar brengen. Je moet rekening houden met represailles, hen dus niet onmiddellijk filmen en de informatie anoniem verwerken wanneer dit nodig is.

De visie van de Verenigde Staten en hun aanhangers is dat ze de terreur bestrijden en democratie brengen in het Midden-Oosten. Slagen zij hierin?

VRANCKX Neen. In de meeste landen is er geen democratisering, en waar die

VRANCKX De grootste fout in de *War on Terror* is de angst die deze aanpak veroorzaakt. Voor de Bush-administratie komt dit misschien goed uit, maar het speelt eveneens de extremisten in de kaart. Met uitspraken als "*a crusade against terrorism*" en "*good versus evil*" promoot Bush een verregaand zwart-wit, manicheïstisch wereldbeeld. Dat is net waar Osama bin Laden en consorten op rekenen: een verlamme angst die de mensen doet verzinken in een wereld van wij tegen zij, een totale radicalisering.

De *War on Terror* is voor fundamentalisten de kaarsvlam waar alle motten naartoe gelokt worden, het zwarte gat waarin alles verdwijnt. Blair zegt dat er sowieso terroristen zouden zijn, Bush zegt dat het er nu minder zijn. Vergeet dat. Het gevaar is oneindig veel groter geworden.

Is er een verschil tussen het hedendaagse terrorisme en dat van vroeger?

VRANCKX Als je het terrorisme doorheen de geschiedenis bekijkt, zie je een aantal verschuivingen. De terreur ten tijde van bijvoorbeeld de Olympische Spelen in München was eerder politiek geïnspireerd, terwijl het nu vaker religieus van aard is. Je ziet vandaag ook andere interpretaties van de jihad opduiken. Enerzijds heb je imams die de jihad toestaan, maar enkel als er een broedervolk in de Arabische wereld getroffen wordt. Zij zijn het er niet mee eens dat de jihad naar het Westen gebracht wordt en er hier aanslagen gepleegd worden. Anderzijds heb je mensen als Osama bin

Laden en Ayman al-Zawahiri, die op dat vlak veel radicaler zijn. Hun terrorisme is wereldwijd en ze willen vooral de vijand hiér treffen. In dat opzicht is bin Laden eigenlijk een spiegelbeeld van Bush. Beiden willen de oorlog exporteren: de ene naar Europa en de andere naar Irak.

Zijn er ook praktische verschillen?

VRANCKX De manier waarop de hedendaagse groeperingen rekruteren en werken is complexer geworden. Het valt mij op hoe goed Al-Qaida de wapens van de globalisering en de moderne technologie gebruikt. Ze pleiten wel voor een terugkeer naar een samenleving zoals die ten tijde van de profeet, maar ondertussen benutten ze de meest moderne communicatie- en transportmiddelen ten volle. Ze misbruiken gsm's, laptops en de 'democratie' van het internet om contacten te leggen en hun ideeën te verspreiden. Kijk maar eens naar het eerste handboek van Al-Qaida om aanslagen te plegen. Dat verscheen al in de jaren '90, maar er gebeurde weinig mee omdat slechts enkelen het konden inkijken. Ondertussen kan iedereen zonder veel moeite op het internet leren hoe je een bom moet maken. Dat veroorzaakt een exponentiële groei van het probleem.

Je ziet steeds meer Europese jongeren die zich aangetrokken voelen tot het fundamentalisme. Wat is precies de aantrekkingskracht van Al-Qaida en iemand als Osama bin Laden?

VRANCKX Het wordt wel eens vergeleken met Che Guevara in de jaren '70. Voor

veel jongeren, die normaal niet geneigd zouden zijn tot islamitisch extremisme, is Osama bin Laden vandaag een symbool geworden. Hij staat, net als Che Guevara vroeger, voor verzet: verzet tegen onderdrukking, mislukking en vernedering. Kwetsbare jongeren die in

Als je naar Afghanistan of Irak gaat,
speel je Russische roulette.

hun eigen leven geconfronteerd worden met discriminatie en sociale achterstand voelen zich hiertoe aangetrokken. Voor hen is er geen onderscheid tussen hun eigen situatie en die in het Midden-Oosten. Ze zien bin Laden als iemand

die een alternatief biedt, die toont dat het anders kan.

Het gevaarlijke aan heel die toestand is dat bin Laden en al-Zawahiri deze macht aanwenden om een heel perverse interpretatie van de Koran te promoten. Zij brengen een cultus van de dood

in de islam. In hun ogen moet je bijna sterven om iets te bereiken. Deze verwrongen interpretatie staat eigenlijk volledig los van hun doelen, die op zich nog begrijpelijk zijn. Veel mensen in het Midden-Oosten voelen wat Amerika

doet immers aan als een nieuwe kruistocht tegen de islam.

U citeert in uw boek ook de Marokkaanse politicoloog, Mohammed Darif: "Het is niet het Midden-Oosten dat terroristen naar Europa stuurt maar juist omgekeerd." Bent u het met hem eens?

VRANCKX Dat hij het zo waarneemt, heeft me alleszins tot denken aangezet. Ik weet dat je in Irak ook veel jihad hebt, maar de meeste strijders in die gebieden komen uit de omringende landen. Die gaan dáár vechten en zullen meestal niet naar Europa verhuizen. Als we daarentegen kijken naar de netwerken die hier de laatste jaren opgerold zijn, dan zien we dat de leden vaak uit het Westen zelf kwamen. Vaak denkt men dat het nog is zoals in de jaren '80. Toen zijn er veel mensen, die in het Midden-Oosten gevangen gezeten hadden of verdreven werden, naar Europa gekomen. Tegenwoordig zie je net het omgekeerde: jongeren die vanuit Europa vertrekken en ginds radicaliseren.

Ook uit België?

VRANCKX Je ziet hier onder de jongeren dezelfde frustraties als in de andere Europese landen. Er is de laatste jaren veel veranderd ten goede, maar van geslaagde integratie kan je nog niet spreken. België zou dus een plek kunnen zijn waar jonge extremisten gerekruteerd worden. Toch moeten we niet overdrijven: wij hebben het voordeel dat we niet rechtstreeks betrokken zijn bij het conflict in Irak. De aantrekkingskracht van het Midden-Oosten is daardoor iets minder groot.

Uw boek is een zoektocht naar de oorsprong en de oorzaken van het terrorisme vandaag. Hebt u ook oplossingen gevonden?

VRANCKX In elk geval heb ik ontdekt dat er niet één zaligmakende oplossing bestaat. Het is een complex probleem waar op verschillende niveaus aan gewerkt moet worden. Als er al een verandering mogelijk is, zal die zeker ook van binnen de moslimgemeenschap zelf moeten komen. Verschillende imams proberen al aan te tonen dat Al-Qaida een verkeerde interpretatie van de Koran verspreidt. Het lastige is dat de meest radicale moslims vaak niet meer vatbaar zijn voor dit soort initiatieven: ze verwijten imams die aanslagen veroordelen dat het collaborateurs zijn. Toch is het de belangrijkste manier om de toevoer van nieuwe rekruten te verminderen. Ik denk dat we verder ook iets moeten doen aan de brandhaard van het extremisme: de oorlogen die maar al te vaak gebruikt worden als excuus om aanslagen te plegen. Tenslotte moeten we proberen de frustraties, die in het Westen bij velen in de moslimgemeenschap leven, weg te nemen. Dat alleen al is natuurlijk een immense opdracht.

Tegen die oorlogen die u vernoemt wordt er schijnbaar weinig ondernomen door het grote publiek. Draaien de vredesbewegingen op een laag pitje?

VRANCKX Zulke organisaties hebben steeds te kampen met ups-and-downs: die bewegingen komen plots op en zakken dan weer even snel weg. Toch is er misschien ook wel een evolutie op

langere termijn. In de jaren '80 waren er die enorme vredesbetogingen, dat heb ik nog meegemaakt. In 2003 had je ook miljoenen mensen op straat bij het uitbreken van de Irak-oorlog. Maar als er nu nog betoogd wordt, deze zomer tijdens het conflict in Libanon bijvoorbeeld, dan is dat in het beste geval een paar honderd man. Jammer genoeg, want de wereld is gebaat bij sterke vredesbewegingen.

Ook onder de studenten leeft het niet echt.

VRANCKX Daar zit iets in, vrees ik. In mijn studententijd stoorde ik me ook aan de laksheid van mijn medestudenten. Ik weet wel dat ik, nu ik zelf wat ouder ben, de dingen anders bekijk, maar als student moet je je nog engageren. Dan móét je idealist zijn! ■

"Geesten van het avondland. De roots van het moslimterrorisme" werd uitgegeven bij Meulenhoff/Manteau.

Elke maand bespreekt een dwarsreporter zijn of haar favoriete kunstwerk. In dit nummer: dilemma!

Het begon als een onschuldige vraag – of ik even mijn favoriete kunstwerk wou beschrijven – gevolgd door een al even onschadelijk "ja". Naarstig begon ik mijn brein uit te spitten, op zoek naar het ultieme kunstwerk. Maar wat is geweldige kunst? Moet ik emotioneel omver gesmeten worden, of eerder onder de indruk zijn van originaliteit of een feilloze techniek? De vraag naar wat kunst nu eigenlijk is, liet ik veiligheidshalve links liggen, ervan uitgaande dat u en ik daar toch een redelijk overeenstemmend vaag beeld van hebben (hierbij mijn welgemeende excuses aan de croissants van bakker Abdullah, helaas *hors catégorie*).

Na lang graven kwamen twee namen aan de oppervlakte te liggen. Twee mensen (één was echt niet haalbaar) die in hun werk tegelijkertijd verrassend, perfect afgewerkt en emotioneel meer dan boeiend zijn. Kunst waarvan je kan blijven genieten:

Numero uno is Tom Waits, de man die platen maakt die je een dag lang op repeat kan zetten zonder je een moment te vervelen. In zijn muziek zit een spanning die mij op mijn grondvesten doet daveren. Zijn ratelende kerkhofblues is

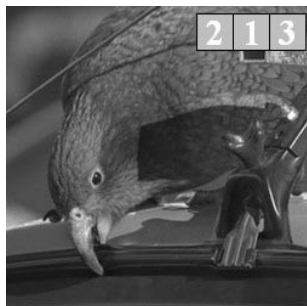
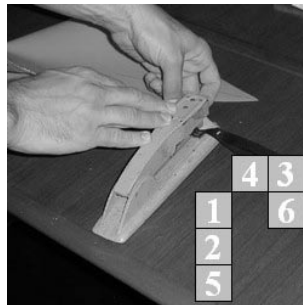
rauw, onheilspellend en muzikaal geweldig interessant (die kookpottenritmes en Marc Ribots gitaarspel!). Zijn jazzcrooners behoren tot de weinige dingen waar ik telkens weer stil van word. Waits moet zowat de beste songtekstschrijver op de planeet zijn. Als ik één plaat van deze eenoog in het rijk der blinden moet verkiezen, rijft *Swordfishtrombones* nipt de overwinning binnen, al wil ik meteen tegelijkertijd *Rain Dogs* en *Frank's Wild Years* neertypen (quod erat demonstrandum). En dan valt het zachtere werk onterecht uit de boot (terwijl *Ruby's Arms* een nummer is om een uiterst passionele moord voor te begaan). Ach, kiezen is verliezen, maar speeltijd krijgen ze toch allemaal.

Even bevreedend, mooi en boeiend zijn de schilderijen van Egon Schiele. Als er iemand verstand heeft gehad van het afbeelden van vrouwen, is het wel deze jong aan de Spaanse griep gestorven Oostenrijker. Hij schilderde schoolmeisjes (vaak van op straat megelokt), wulpse vrouwen, koppels of zichzelf. Telkens spreekt uit zijn krachtige werken een gevoel dat zowel geruststellend als onthutsend is. Schieles eerlijke vertekeningen combineren nabijheid en afstand, liefde en haat, leven en dood.

Jef Leyssens

leef je uit in de pashokjes van plezier

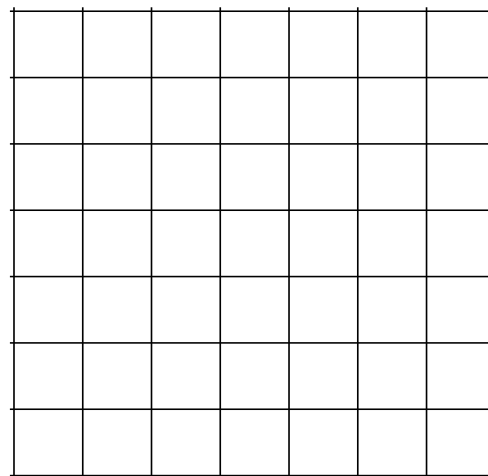
Elk van de negen afbeeldingen bepaalt een woord. Dit woord past exact in het bijhorende puzzelstukje. Vul dat woord in, maar doe dit volgens de cijfertjes. De puzzelstukjes passen op hun beurt exact in het vierkantig rooster. Daarin vormen ze een vraag, en het antwoord daarop is exact wat wij zoeken.

CULTURCHEQUE
ANTWERPEN STUDENTENSTAD

Stuur uw oplossing naar dwards@ua.ac.be. Als het juist is, komt uw naam in een pot terecht. Daaruit trekt een volstrekt onschuldige hand de winnaar. Natuurlijk heeft die winnaar prijs.

Dankzij de inspanningen van de Associatie en de Stad Antwerpen zijn de cultuurcheques weer een feit. dwars geeft elke maand een cheque weg, met dank aan het departement Studentgerichte Diensten.

Oplossing dwars 35:

Bettina Geysen

Had het juiste antwoord gevonden en wint de felbegeerde cultuurcheques: Sarah Van Hoof.

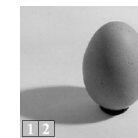
W	E	L	K	E	V	R
T	T	O	P	V	R	O
U	W	O	N	D	E	R
H	A	N	D	E	L	T
V	O	O	R	E	E	N
C	O	A	L	I	T	I
E	I	N	L	I	E	R

1. Donovan

Doop 2.

3. Ei

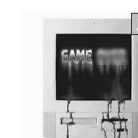
Kervel 4.

5. Lili

Luwte 6.

7. Over

Terrine 8.

9. Wachttoeren

Door een studie te maken van de praktijk kunnen we vaststellen dat uitzendwerk in de lift zit, maar dat het nog aan te veel overbodige juridische beperkingen onderworpen is. Niet alleen zijn er slechts drie afgebakende situaties waarin uitzendarbeid toegelaten wordt (ter vervanging van een vaste werknemer, ter invulling van een vermeerdering van werk en ter uitvoering van uitzonderlijke werken), bovendien verbiedt de wetgeving uitzendarbeid in onder andere de openbare sector, de verhuissector en de binnenscheepvaart en zijn er nog diverse sectoren die lijden onder andere beperkingen op uitzendarbeid. Het is duidelijk dat deze maatregelen niet meer passen in een geëvolueerde arbeidsmarkt die snakt naar meer flexibiliteit en meer vrijheid. In de praktijk worden deze 3 beperkingsituaties al heel ruim geïnterpreteerd om de beperkende werking ervan te omzeilen. Zowel werkgever als werknemer blijken dus in te spelen op de grotere vrijheid op de arbeidsmarkt. Het voorstel

van FEDERGON voor een uitbreiding van het toepassingsgebied van uitzendarbeid is in die zin niet meer dan een bevestiging van de huidige praktische werking. Een verruiming van het toepassingsgebied van uitzendwerk is ook in het belang van vaste indienstneming. Vaak dient uitzendwerk immers als springplank naar vast werk, een fenomeen waar zowel vakbonden als werkgevers zich in zouden moeten vinden. Ten slotte speelt een uitbreiding van interimwerk ook in de kaart van de werkgever. Hij kan immers vlot gebruik maken van een flexibele arbeidsmarkt en hij kan zijn werknemend personeel invullen naargelang de concrete werksituaties, wat hem een economisch efficiënter klimaat zal opleveren. Het Liberaal Vlaams StudentenVerbond (LVSU) Antwerpen is, gezien deze opgesomde voordelen, dan ook een uitgesproken voorstander van de voorgestelde verruiming van interimwerk.

Nicolas Engelmann is voorzitter van LVSU Antwerpen.

Moet interimwerk een grotere rol op de arbeidsmarkt krijgen?

Dat onze arbeidsmarkt aan veranderingen onderhevig is, werd elders in dit nummer al uitvoerig besproken. Eén van de opmerkelijkste verschijnselen van de laatste tien jaar is de steile opgang van interimcontracten. Momenteel is interimarbeid echter nog enigszins wettelijk gelimiteerd. De wetgever omschrijft drie motieven die het gebruik van interimers door een werkgever kunnen rechtvaardigen. FEDERGON (de federatie van interimkantoren) zou daar echter graag een vierde motief aan willen toevoegen, namelijk de instroom van werknemers op de arbeidsmarkt. Als bedrijven mensen vast willen aannemen, kunnen ze hen dus eerst gedurende een periode 'testen' onder onzekere interimcontracten. Een uitgelezen kans voor socialist en liberalen om na zeven jaar Paars nog eens de messen te slijpen. Zijn de sossen voor minder jobs en de blauwen voor slechtere arbeidsvoorwaarden? Of is de ene voor recht op deftig werk en de andere voor meer banen? Aan u de keuze...

Eigen ^{eerst} gelijk

Mehdi Koocheki

Interimkantoren willen gans de arbeidsmarkt domineren en vragen daarom met "het vierde motief" om ook de rol van de VDAB over te nemen en dus een nog grotere rol te spelen bij de instroom van jongeren op de arbeidsmarkt. Voor de vakbonden volstaan de bestaande motieven ruimschoots en worden deze nu al vaak onrechte ingeroepen. De intrede op de arbeidsmarkt mag niet geregeld worden door in de tijd beperkte contracten waarbij de werkgevers steeds meer flexibiliteit opleggen en de werknemers tegen elkaar uitspelen. Er zijn ons inziens reeds voldoende van deze praktijken gangbaar. Kortom, inschakeling door middel van verdere precarisering kan niet! België is nu reeds kampioen in het gebruik van interim- en andere vormen van tijdelijke arbeid. Er moeten nu maar eens grenzen gesteld worden aan deze onzekerheden en de flexibilisering. De vakbonden vragen dat interimkantoren éerst

zichzelf responsabiliseren en dit ook aantonen. Met misleidende reclames, stevige getuigenissen van discriminaties en flagrante inbreuken op de bestaande wetgeving overtuigen ze ons niet en blijven een heleboel werkzoekenden in de kou staan. Uiteindelijk willen interimkantoren hun actieterrein enkel verbreden om meer winsten te kunnen maken en ondertussen blijven interimkrachten veel vaker het slachtoffer van arbeidsongevallen of worden hun maaltijdcheques, contract, feestdagen of overuren wel al eens 'vergeten'. De vakbonden hebben hier weinig of geen vat op en de werkzoekenden zijn er het slachtoffer van. Op je rechten staan in de interimwereld betekent immers dat je je eigen kansen op nieuwe aanbiedingen zienderogen ziet afslanken. Wij hebben eigenlijk maar één boodschap voor de interimsector: eerst de kwaliteit, dan pas de kwantiteit!

Mike De Herdt is coördinator van ABVV-jongeren.

De onderwijsadministratie

Met dank aan...

Op de Groenenborgercampus was iedereen te druk in de weer voor een praatje. Gelukkig vonden we na lang zoeken toch iemand die even tijd voor ons kon maken: Karin Mercelis. Haar werk bestaat grotendeels uit administratieve taken. Momenteel houdt ze zich vooral bezig met het verwerken van de gegevens van de nieuwe en oude studenten. Tijdens de zomermaanden is zij echter ook degene die beginnende wetenschappertjes inschrijft. Het nemen van de foto's vindt ze het leukste. "Je merkt wel het verschil tussen jongens en meisjes. Bij de vrouwelijke studentes moet ik soms advies geven over hun haar en meerdere foto's trekken als het resultaat hen niet bevalt." (Een kleine tip voor diegenen die als eerstejaars het lef niet hadden om een tweede foto te vragen en hun studentenkaart nu al jarenlang angstvallig verborgen houden: je kan altijd je foto voor het volgende academiejaar laten veranderen!) Karin heeft al een lange carrière tussen de studenten achter de rug. Ze begon in '88 bij het toenmalige UFSIA en verhuisde na de fusie mee naar Wilrijk. Vooral de oudere studenten vindt ze fascinerend. Ze hadden hier ooit zelfs een student van boven de zeventig: het levende bewijs dat men nooit te oud is om te leren!

Tekst: Sabeth Sniijders
Foto: Jef Leyssens